

S'ull de Sol

Revista cultural d'Alaior

Febrer 2020 | Núm. 354

2 €

DL: ME 407 - 1990

ES CONVENT,
SENSE RUMB

EFFECTES DE
LA TEMPESTA

MENORCA,
GASTRONÒMICA

HABITATGE
A ALAIOR

S'Ull de Sol

Febrer 2020 · Edició núm. 354

32 pàgines · Tiratge 1100 exemplars

Coordinador: Miquel À. Marquès

Administrador: Josep LL. Andreu

Equip de redacció: Paco Mercadal,
Pere Gomila, Anselm Barber,
Josep LL. Andreu, Maca Ramos.

Muntatge: Joan Barber Palliser

Col·laboradors: Pere Reure,
Miquel À. Limón Pons, Antoni Gómez
Jaume Cardona "Tanus", Llorenç Pons,
Blanca Ripoll, Quico Sintès, Pep Gómez,
Enrique Cuadra, Francesc Ximenes,
Bep Meler, Marga Juanico, Núria Pons,
Jordi Odrí, Mandy Tuckett

Fotografies:

Redacció, Manolo Baarro, Foto Nueva,
Joan Florit

Correcció lingüística:

Pere Gomila i Paco Mercadal

Disseny gràfic: Redacció

Publicitat: Ramon Babot

a/e: publicitatsulldesol@gmx.com

Publicitat Matas

Repartidors: Cristina Barber Rotger,
Pura Mercadal PonsEdita S'Ull de Sol, Associació Cultural
Carrer des Forn, 9
07730 ALAIOR (MENORCA)
a/e: sulldesol@yahoo.es
sulldesol@gmail.comIMPREMTA: J. PONS
Cra. Nova, 137 - Alaior
DL ME 407 - 1990S'Ull de Sol s'edita amb la col·laboració
parcial de l'Ajuntament d'Alaior, del
Consell Insular de Menorca i Direcció Gral.
de Política Lingüística del Govern BalearConsell Insular
de Menorca

Francesc Sintès Ximenes

Param dol

La majoria de les vegades que parl amb alaiorencs sobre el nostre poble solen insistir a convèncer-me que xerram d'un ens somort. El neguit és general. Hom pateix aquest defalliment que ens aclapara, convençuts que la fi és inevitable i que ja no hi ha res a fer. El poble se'ns mor. Tenen part de raó. Tret de la bellesa d'alguns carrers a sol post i llum encesa o quan s'aixeca aquest astre, tot convida a pensar que a Alaior s'hi para dol, tot i que ningú no sap a quin indret és el cadàver. S'hi fa res per ressuscitar-lo o treure'l de la UCI? Home, sí i no... però des de fa dècades guanya el no i de molt. Persistim a fer el mateix de sempre, a repetir actuacions que han fracassat mil vegades, com si tots fóssim fills de pagesos incapaços de provar res nou, perquè *mon pare i l'avi ho feien així*, i açò no és cert. Els avis és possible que ho fessin, però els rebesavis ni de noves. En definitiva, tenc la sensació que ens ha abduït l'ànima de Robert Moses, un gran errat de comptes que ha passat a la història pels seus llevats urbanístics.

Robert Moses va ser el cap d'Urbanisme de Nova York durant moltes dècades. Ho va començar a ser quan Ford, especialment, començava a omplir la ciutat de cotxes. Moses feia construir carreteres i més carreteres per millorar l'accés a la metròpoli. La cosa funcionava quinze dies, fins que en veure que allò funcionava hi arribaven més automòbils i camions. Havia arribat l'hora de tornar a recórrer a l'asfalt una i altra vegada. La Companyia del Bon Asfalt incrementava el seu valor, però la ciutat ho pagava. Augmentà la població, gràcies a la Confraria del Sant Ciment però els ciutadans eren secundaris. El que importava era fer infraestructures que no sempre eren necessàries. És més, moltes eren perjudicials. El premi se'l va endur una autopista que creuava un barri residencial que en separar els veïns dels comerços esdevingué marginal i fins i tot perillós: el Bronx.

Obviament comparar un poblet que en les darreres dècades ha crescut injustificadament, i sense aportar beneficis a la majoria, amb la capital del món, és una astracanada. Tanmateix, fora bo que ens replantejàssim en quin moment es va fotre Alaior (açò sembla *Conversa a la Catedral*) o directament ens el vam carregar. Jo no ho sé, però tenc clar que fer créixer de més el poble, i fer-ho on no tocava, no va ser la millor de les idees. Mentre una part roman dalt vila, l'altra ocupa un terreny perillós. Veig dos pobles i no un. Sé que el de baix està condemnat a desaparèixer en el moment que Neptú s'empenyi. En els darrers tres o quatre anys hi ha estat a punt, d'anegar-se a l'engròs dues vegades i s'ha salvat per molt poc. El desastre climàtic ha passat a menys de deu quilòmetres, que no és res si tenim en compte que la circumferència de la Terra a cap punt del globus supera els quaranta mil quilòmetres. Dos dies després ningú no recorda l'endemana patida i tornam a interpretar un *hihi haha* que embafa més que la cançó de l'estiu. Jugam amb foc. Ningú no s'ha plantejat que si van aixecar el poble a una costa devia ser per algun motiu? Ai, ara que ho dius... No, no va ser una mabrada, va ser una decisió meditada. I encara sort que a la Trotxa hi van dur empreses i cases, si hi arriben a dur el cementeri acabaríem contemplant tèquines de llenya de cirerer per a gent que ja no hi és surant prop d'on pescava sant Pere.

A part d'estar amatents a l'arribada de la castanya meteorològica, hi podem fer res? No em toca de dir-ho. És una pena que es vagi fonent un poble amb tres places amb prou encant, però desaprovadíssimes. I en podríem tenir quatre si es reformava l'avinguda del Pare Huguet, un lloc que dona per molt, i anc que amb l'enderrocament de l'antiga fàbrica Timoner España ja ha perdut possibilitats, es pot recuperar la zona. Refer l'urbanisme és cabdal per fer reviscolar el nucli antic.

O feim idees noves (les de sempre no han servit) o prest no solament Alaior serà a tocar des Terradet, també hi seran tots els ciutadans. Hem de prendre riscos o ja ens podem acompanyar tots en el sentiment.

Redacció

Editorial

Es Convent, sense rumb

L'eternització de la intervenció as Convent parla per si mateixa respecte del funcionament de les institucions. Però convindria afinar l'anàlisi perquè quan és culpa de tothom també ho és de ningú. I solem acabar sense aprendre res i tornant a repetir els mateixos errors.

Després d'anys, hi va haver un consens general signat del que havia de contenir es Convent acabat: la col·lecció Llambias d'etnografia que l'Ajuntament havia comprat per a açò; sales i espais perquè la gent fes cultura, una cantina i atenció turística.

Partits, entitats i experts estaven d'acord. Es va fer un 1r pla d'usos amb aquest contingut i es va començar l'execució del projecte.

Quan el PP accedí al govern municipal, va aprofitar l'entesa amb el PP al Govern Balear per baratar substancialment el contingut, d'amagat, per la porta de darrere. Però no ho va poder legalitzar a temps, i un canvi de color al Govern Balear va permetre descobrir que a l'obra s'executava un restaurant en tota la 2a planta i que un museu de calçat i botigues havien marginat la col·lecció Llambias. Açò va obligar a refer el pla d'usos i tornar a demanar llicència, amb el restaurant convertit en centre de cultura gastronòmica i un repartiment entre calçat i col·lecció Llambias. Refer la llicència va costar més de tres anys. Aquesta obra no està del tot acabada i el PP, arran de guanyar les eleccions locals, torna a reclamar el restaurant i ara un museu d'art contemporani, en contra del criteri dels experts i de les altres institucions que diuen que els canvis posen en compromís els fons econòmics que s'hi han de destinar. Baratar d'idees constantment i menysprear el consens és la millor manera d'eternitzar les inversions públiques.

Foto: Manolo Barro

Pluvials i canvi climàtic

No fa falta repetir que una de les obres més ajornades en aquest municipi ha estat la continuació de la canalització de les aigües pluvials.

Ens remuntam a abans de la crisi. Aleshores l'ajuntament d'esquerres va fer la seva part amb la canalització des

de l'Av. Mare de Déu del Toro fins a Cala en Busquets. El Govern de les Illes va presentar diferents projectes. Elegit el definitiu i aconseguits els fons de Madrid, al final, el Govern Bauzà els va destinar a altres inversions. Han seguit anys de silenci del Govern de Progrés i d'abandonament dels vesins que en el seu dia van cedir per fer un embassament provisional que es converteix en vergonyós cada vegada que plou molt.

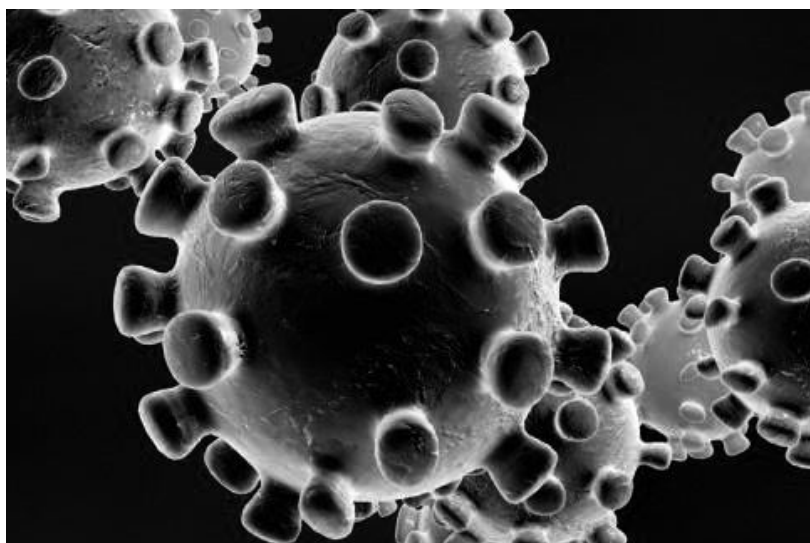
Fa uns mesos, la Conselleria va anunciar que abandonava les solucions cares i optava per infiltrar allà mateix.

El canvi climàtic provoca que cada any plogui més malament. Els càlculs abans eren que hi hauria un episodi greu com els del passat cada 60 anys, potser ara el canvi climàtic agreugi que ens hi trobem i encara no hi hagi solució.

Antoni Gómez (metge)

El virus de la corona

Aquests dies ens ha arribat la notícia que a la Xina ha aparegut un virus que s'escampa ràpidament, amb una capacitat de mutació desconeguda. I atesa la súperpoblació de la Xina, en poques setmanes ja tenim 88 morts i més de 3.000 infectats, en definitiva, una epidèmia que si no s'atura es pot escampar per Europa (ja s'han confirmat tres casos a França) i fer estralls entre la població més vulnerable.

Ateses les males notícies i per tranquil·litzar-nos, hem de dir que té una mortalitat baixa (1,5%) i amb mesures bàsiques evoluciona favorablement. Per açò, a la Xina construeixen un súper hospital per a 10.000 persones, que volen tenir construït en 10 dies!, per poder atendre amb garanties i seguretat als casos més greus.

Anem al principi. Com va començar? Sembla que el virus vivia originalment dins de ratapinyades dels boscos de la província de Wuhan i va mutar i infectar les serps, i d'aquí ha passat als humans! I com que a la Xina hi ha mercats on es venen animals salvatges, per menjar i altres coses, es veu que es van vendre serps (contaminades) que van ser les que van transmetre el virus a les persones.

I com es transmet? El virus es transmet com el virus de la grip, per via aèria o tocant gotetes de saliva dels contaminats, i des del primer dia de la infecció. Per açò, la millor manera d'evitar el contacte és emprant mascaretes que cobreixin els nas i la boca. I com ja sabeu que a la Xina hi viu molta gent, i només a Wuhan, on s'ha iniciat la epidèmia, hi viuen 11 milions de persones, s'havien acabat les existències de mascaretes i s'han hagut de posar a fabricar-ne moltes més. Per tant, la primera mesura ha estat dur sempre la mascareta posada en relacionar-se amb la gent i els animals. La segona mesura ha estat evitar situacions d'afluència humana. Així s'han tancat els mercats, les escoles, el transport, els esdeveniments esportius... i fins i tot s'han prohibit les noces! I s'ha prohibit consumir animals salvatges!

Quins símptomes presenta? Els mateixos que una grip, amb febrícula, dolor muscular, cansament, i tos seca. Però hi ha pacients que quasi no tenen símptomes i per açò, per controlar la població infectada, a les sortides de les ciutats hi ha controls de temperatura de les persones. Aquesta mesura també es pensa instaurar a certs aeroports del món: Austràlia, Estats Units (a on s'han detectat tres casos), Tailàndia, i fins i tot Anglaterra està pensant a controlar els viatgers que vinguin de països asiàtics.

I ara la pregunta clau: té tractament? No. Com la grip, no hi ha un tractament específic, sinó que són mesures generals: repòs, hidratació, i antitèrmics, i si empitjora anar a l'hospital per controlar els símptomes respiratoris que són els perillosos.

Per sort, sembla que les autoritats xineses ja treballen en una vacuna per evitar-ne l'expansió, i en pocs mesos tindrem una vacuna específica que eviti el contagi.

Com veiem, l'escenari és complex. Una malaltia de fàcil contagi, que muta amb facilitat, però amb una agressivitat (per ara) no més elevada que el virus de la grip i de la qual es prepara la vacuna.

Des del punt de vista epidèmic és preocupant (com les malalties dels animals es poden transmetre als humans), però des del punt de vista sanitari sembla que no presenta grans dificultats si el sistema sanitari està alerta, i el nostre país té un dels millors sistemes sanitaris del món.

El que està clar és que epidèmies a llocs tan allunyats com la Xina, poden escampar-se per tot el món a causa de la facilitat de comunicació actual.

Estarem atents a què passa amb aquesta epidèmia.
Salut.

AGENCIA INMOBILIARIA MENORQUINA

VENTA EN ALAIOR

Cochera-Local muy luminoso, con derecho de vuelo y huerto. **135.000 €**

Vivienda en planta baja reformada de 2 habitaciones, baño, cocina, con derecho de vuelo y huerto. **155.000 €**

Finca rústica de 30.319 m² de terreno cultivable con 66 m² edificadas. **90.958€**

C/ J. Huguet, 64 · ALAIOR · Tel. 971 37 14 99 • 606 204 661
aim@aimenorquina.com · www.aimenorquina.com

Pere Reurer

Minimalisme

Els balears necessiten 21 anys de feina per poder comprar una casa i 12'5 si és de segona mà. Els joves han de dedicar el 123% del sou per poder pagar el lloguer. A tot açò cal afegir que el creixement econòmic s'alenteix i l'edificació deixa de créixer per estabilitzar-se. Davant d'aquesta situació, el Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears proposa un grapat de mesures per a mitigar els problemes d'accés a l'habitatge que tenen els illencs. I, entre aquestes, la Demarcació de Menorca sol·licita que la grandària de les cases s'adapti al nou tipus de família. Proposen que les normatives municipals permetin habitatges més petits en aquelles zones on la normativa obliga a disposar d'un considerable nombre de metres quadrats. D'aquesta manera, diuen els arquitectes, s'aconseguiria que l'accés a l'habitatge fos més assequible perquè s'incentivaria la restauració i/o l'adquisició d'habitatges per part d'aquelles persones que no tenen una elevada capacitat adquisitiva.

El problema es troba en els nuclis antics, on la densitat de població és molt més baixa que als eixamples o zones desenvolupades posteriorment. Açò impedeix la rehabilitació d'edificis obsolets perquè no surt rendible. Els arquitectes tenen clar que una certa densificació podria evitar el deteriorament dels edificis i impulsar-ne la reforma o rehabilitació. A Palma, la reforma del barri de sa Gerreria (l'antic barri xinès), mitjançant un PERI, ha estat tot un èxit, amb habitatges nous, de dimensions reduïdes certament, però habitats per gent jove que ha donat una nova fesomia als deteriorats carrers d'antany. Per contra, sembla ser que el Pla general de Maó ha propiciat la construcció de nova planta als afores de la ciutat, afavorint uns quants promotors que són els qui realment han decidit els temes importants i han fet doblers. Hom constata que no només existeixen els *fondos buitres*, sinó també els *buitres* particulars. Alguns, com a solució, proposen que cobrin menys tots aquests professionals del sector de la construcció.

El Govern Balear ha iniciat la revisió del decret d'habitabilitat, si bé Enric Taltavull, president de la demarcació menorquina del COAIB, apunta directament al Pla Territorial Insular (PTI) i a plans generals, que són molt més restrictius que el decret autonòmic pel que fa a paràmetres d'habita-

bilitat. Afirmar que el PTI va ser «molt romàntic» però poc efectiu en la seva opció perquè aplica densitats molt baixes en els nuclis urbans, a l'estil de la ciutat anglesa.

De gros en fan petit, diu la dita popular. I açò és el que volen aplicar els arquitectes per tal que les parelles joves puguin adquirir una llar digna... si és que poden, perquè els bancs també han disminuït els préstecs concedits i la seva quantia. S'han tornat esquius després de la darrera crisi del 2008. I els sous dels treballadors també han minvat o s'han congelat malgrat hagi crescut l'economia turística. La conseqüència de tot plegat és que les famílies s'han empetitit: qui són els pares valents que gosen tenir més de dos fills? Aquella natalitat de les famílies ferrerienques dels anys seixanta ja no tornarà, ha passat a la història. I a menor natalitat, perillen les pensions.

Per la seva part, els cotxes no han deixat d'augmentar la seva grandària. Si vostès comparen un Renault 4L amb un Renault Clio, la diferència és considerable; la mateixa que hi ha entre un Seat 124 i un Seat Ibiza recent. També les pantalles dels televisors o dels mòbils són més grosses. Habitatges més petits i cotxes més grans. Com ho podem aclarir? En el món actual és més important el transport que la casa, el desplaçament que l'estada. Hem d'estar preparats per a moure'ns d'un lloc a un altre en qualsevol moment perquè el sistema productiu demana mobilitat més que permanència, provisionalitat més que consistència. La llar ha de tenir les mides justes per passar-hi una estona al vespre, un cop acabada la jornada laboral, dormir i partir aviat en sol demà matí. Ens acostam al *modus vivendi* japonès. Un llanterner em comentava que una vegada es va trobar que totes les portes d'una promoció tenien 55 cm. quan les rentadores medeixen 60 cm. Quin despropòsit!

Després de la I Guerra Mundial va sorgir un moviment artístic anomenat minimalisme, que tenia per lema *Less is more* (menys és més) i que també es va manifestar en arquitectura de la mà de l'alemany Mies Van der Rohe. Pretenia que amb un tractament simple i depurat dels elements constructius es podia assolir una puresa de línies, una edificació lluminosa i bella. Aquest lema sembla un *remake* de l'ideal de vida dels epicuris, segons el qual no és més feliç qui més té, sinó qui menys necessita. Amb les noves solucions habitacionals que proposen els arquitectes haurem d'aplicar indefectiblement la recepta epicúria i acostumar-nos a un habitatge auster. Crec que el mínim habitacional per a dues persones a les Balears són 35 m². Quan Antonio Machado escrigué allò de "Y cuando llegue el día del último viaje, / y esté al partir la nave que nunca ha de tornar, / me encontraréis a bordo, ligero de equipaje..." se referia al seu darrer trajecte. Ara sembla que els menorquins que pretenguin realitzar la seva trajectòria vital gaudint d'un habitatge propi hauran d'aplicar-se literalment el vers al seu dia a dia.

Maria Solà

El Govern cedirà la titularitat des Convent en finalitzar les obres

El director adjunt de l'Agència d'Estratègia Turística de les Illes Balears, Vicent Torres, ha confirmat la intenció del Govern de cedir la titularitat des Convent una vegada finalitzin les obres de l'immoble, tot i que ha avançat que encara no està decidit si el convent franciscà es transferirà a l'Ajuntament d'Alaior o al Consell Insular de Menorca.

Aquesta és una de les qüestions que estan actualment sobre la taula de la comissió de seguiment formada per representants de l'Agència d'Estratègia Turística de les Illes Balears, l'Ajuntament d'Alaior i el Consell Insular.

Un altre dels temes que tracta aquesta comissió, i que resta per decidir, té relació amb la gestió del Convent i tot apunta que serà una fundació, segons assenyala el regidor d'Hisenda, Urbanisme, Obres Públiques i Educació de l'Ajuntament d'Alaior, Cristóbal Marquès.

“La comissió de seguiment encara negocia quin serà l'òrgan definitiu de gestió, però probablement serà una fundació o alguna figura similar”, subratlla Marquès, qui afegeix que aquesta qüestió no suposarà un problema perquè “sembla que existeix acord entre les tres institucions”.

De fet, el conseller insular de Cultura i Educació, Miquel Àngel Maria, també apunta que és una decisió que està pendent de prendre. “No està decidit si es crearà una figura de gestió amb personalitat jurídica pròpia, sigui una empresa pública o una fundació, però en principi les administracions som partidàries d'aquesta segona opció”, manifesta.

D'una altra banda, Maria avança que les tres institucions que conformen la comissió de seguiment van signar el passat dia 16 de gener un nou acord marc de col·laboració

amb l'objectiu d'establir les vies de cooperació per dur a terme les actuacions que permetin acabar la rehabilitació integral de l'immoble i dotar-lo de l'equipament necessari.

El conseller explica que aquest nou acord és més aviat una qüestió formal, que només ha suposat un canvi: l'entrada en la comissió de seguiment del conseller d'Economia i Territori, Miquel Company, atès que el seu departament està íntimament relacionat amb el centre de cultura gastronòmica que es crearà al segon pis del Convent de Sant Diego.

“L'anterior comissió mixta de seguiment deixava de tenir formalment la seva raó de ser, ja que es va crear perquè les tres administracions estiguessin informades de l'execució de les obres i ara ja han acabat la gran part dels treballs”, ha assenyalat Maria.

Així i tot, encara continuen pendents de dur-se a terme diverses tasques d'acabament del projecte, dotació i posada en funcionament del Convent.

En concret, les obres d'instal·lació del sistema de climatització i l'habilitació de l'espai que ha d'acollir el centre cultural gastronòmic començaran aquest mes de febrer, segons diu el director adjunt de l'Agència d'Estratègia Turística de les Illes Balears.

L'ens públic, propietari del convent franciscà des de febrer del 2005, va adjudicar aquestes feines a la UTE Copic-sa Construcciones Olives a finals del passat mes de novembre. Els treballs, amb un pressupost de 467.000 euros, tenen un termini d'execució de 8 mesos. En aquest sentit, Vicent Torres afirma que haurien d'haver finalitzat el setembre del 2020.

Però l'expedient de contractació es va licitar en dos lots separats, el primer és el que es va adjudicar a Copic-sa Construcciones Olives, i el segon, referent a la restauració de les pintures murals, va quedar desert. L'empresa M. Polo S.L. es va presentar, però va quedar exclosa per fer-ho fora de termini.

Ara, segons Torres, s'ha tret a concurs de nou, per tercera vegada, aquest projecte de tractament de conservació de les pintures murals i les empreses han pogut presentar les seves ofertes fins a finals de gener.

Les pintures grisalles del 1r pis es troben actualment emmagatzemades de forma provisional al Museu de Menorca i, fins que no es restaurin no es tornaran a col·locar en el seu emplaçament original. Va ser el desembre del 2014

quan es van retirar per evitar que les obres que s'havien de dur a terme a la paret del claustre fessin malbé les pintures històriques. Restava per intervenir també en les grisalles de la planta baixa encara sense tocar.

Però els problemes de pressupost van paraitzar el procés de restauració i les pintures es van guardar en pla sobre una superfície rígida a l'espera de poder continuar el projecte de recuperació.

Finalment, resta pendent el projecte de museïtzació del Convent i tant l'Ajuntament d'Alaior com l'Agència d'Estratègia Turística de les Illes Balears coincideixen a assenyalar que els diners disponibles, uns 500.000 euros, no seran suficients per dur a terme aquesta tasca.

En aquesta línia, Cristóbal Marquès apunta la necessitat d'obtenir més finançament presentant el projecte a la convocatòria d'enguany de repartiment de l'Impost de Turisme Sostenible o fent una aportació totes les administracions implicades.

Per la seva banda, Vicent Torres és més partidari de presentar el projecte a la nova convocatòria de l'Impost de Turisme Sostenible.

"Pensem que açò s'ha de definir com més prest millor i així ho hem traslladat com Ajuntament, perquè el més important és accelerar les passes per obrir el Convent de Sant Diego", conclou el regidor d'Hisenda, Urbanisme, Obres Públiques i Educació.

Redacció

Opinió del grup municipal de Junts

Hem demanat també l'opinió del grup municipal de l'esquerra. Junts manifesta que en tots aquests mesos de mandat municipal, el tema des Convent no s'ha tractat en cap reunió. Han recorregut a les actes disponibles de les juntes entre Govern, Consell i Ajuntament per poder-nos contestar. Segons l'oposició, va per molt llarg. El PP torna a demanar canvis en el projecte: el restaurant del 2n pis i un museu d'art contemporani. Per al PP el valor des Convent com a eina cultural no importa gaire. Tot queda supeditat a atreure visitants, un restaurant dalt és Convent i un museu de no se sap quins quadres ho haurien de fer tot.

No hi veuen un criteri aclarit ni en cultura ni en dinamització econòmica, és un tantejar i improvisar quasi permanents, sacrificant recursos sense profit, exposen.

Els contribuents van aportar els doblers per comprar i rehabilitar un edifici per a la cultura que després la dreta vol que faci en l'economia allò que la ineptitud ha fet malbé en el polígon, el comerç, l'urbanisme i l'habitatge.

Ni posarem una eina potent de fer cultura en mans dels alaiorencs de tota condició ni es Convent pot compensar la paràlisi dels altres àmbits, també encallats. No hi ha consens, ni previsió, ni una mirada clara de futur.

M.M.

Correus tanca els dissabtes

Tot i que si truquen al telèfon 971371971, número corresponent a l'oficina de Correus situada a Alaior, els indica l'horari d'obertura de l'oficina entre setmana i els dissabtes, des de fa prop de sis mesos, els dissabtes, l'oficina està tancada sense oferir el seu servei al públic. Així ho indica un full informatiu posat a la pròpia porta de l'oficina.

La principal causa d'aquesta circumstància ve determinada per la manca de personal per fer feina i, alhora, el personal du a terme una vaga parcial amb el tancament del servei públic cada dissabte.

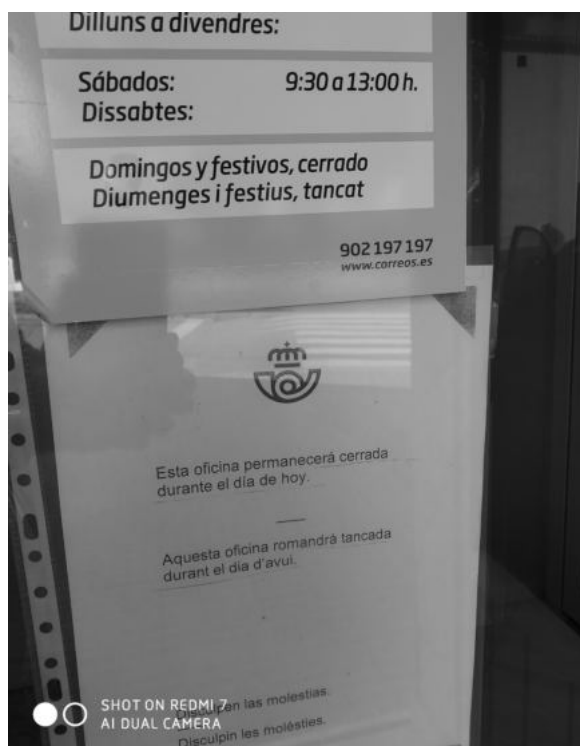
Ens han comentat que el personal pot fer fins a vuitanta hores extres per any, tot i que qui les fa és voluntàriament. S'han donat casos de treballadors que n'han fet fins a tres vegades més del permès. Aquesta és la principal causa per la qual l'oficina resta tancada als usuaris.

Recordam que Correus és una empresa de l'administració pública i que les organitzacions sindicals, a nivell estatal, treballen per corregir aquesta circumstància que sembla ser també es dona en altres oficines de l'estat espanyol.

L'incompliment per l'excés d'hores extraordinàries treballades està presentat davant el Tribunal Suprem de Ma-

drid i, possiblement, el mes d'abril es podria obtenir una resolució satisfactòria per tornar a la normalitat.

Mentre, els usuaris que vagin a l'oficina de Correus el dissabte, trobaran la porta tancada.

Miquel À. Marquès

Els efectes de la tempesta “Glòria” a Alaior

La pluja caiguda entre els dies 19 i 21 de gener, conseqüència de la tempesta “Gloria”, ha deixat petjada en el nostre terme municipal.

Al llarg dels tres dies va ploure un total de 157'5 litres per metre quadrat segons ens ha informat Pere Alzina.

El dia més difícil va ser dilluns, 20 de gener, quan a conseqüència d'haver plogut uns 148 litres seguits des de diumenge capvespre, diverses tanques i baixos de cases unifamiliars del polígon es van inundar.

Maria Antònia Pons Mascaró, regidora de Policia, Serveis Socials i Recursos Humans, ens confirma que tot i disposar aquests habitatges de bombes pròpies, van haver de mester l'ajut d'altres bombes per extreure l'aigua de les seves cotxeries.

L'altre punt problemàtic on es va fer evident el problema de l'evacuació de l'aigua és en les tanques que donen continuïtat als pluvials. Allà, des de la carretera general i fins a la tanca on hi ha una pedrera on s'abeura l'aigua, va quedar completament negat.

De fet, la regidora ens comenta que l'Ajuntament té destinada una bomba per extreure aigua just en aquell punt. Els tècnics van comprovar que la bomba funcionàs i, efectivament feia la seva tasca, però la quantitat d'aigua era tan elevada que no semblava que fes l'efecte desitjat. Aquesta bomba bombeja l'aigua cap el clavegueram municipal i arriba a la depuradora municipal.

L'altre punt conflictiu està situat a l'inici de la carretera de Torresolí, en el dret del pont. La carretera va haver de ser tancada perquè l'aigua la cobria completament. Dos habitatges pròxims a aquest punt i situats bé a la vorera del torrent van patir l'efecte de l'aigua.

Altres llocs del terme municipal afectats per la pluja van ser la platja de Cala en Porter que va restar comple-

tament negada i amb l'aigua de color vermell per la terra arrossegada.

Un altre efecte del temporal són els enderrossalls provocats per l'aigua en diversos camins del terme municipal.

Els pluvials d'Alaior, una obra sense acabar

Fa tretze anys que Alaior pateix aquest problema mediambiental, al qual li ha de donar resposta el Govern de les Illes Balears. Recordem que el Pla Hidrològic de les Illes Balears té aquesta obra com una de les més prioritàries, però no es du a terme, tot i que l'any passat des del Govern van llançar una nova propos-

ta amb la construcció d'un dipòsit molt gran allà mateix i un sistema d'infiltració de l'aigua a l'aquífer.

BAR RESTAURANT

Pouet

Av. Verge del Toro, 73B
ALAIOR - Menorca
Tel. 971 37 94 44

Per la seva part, com ens recorda la regidora de Policia, l'Ajuntament d'Alaior insisteix a la conselleria de Medi Ambient del Govern perquè aporti una resposta definitiva.

Recordem que l'ajuntament va realitzar la primera fase de l'obra entre 2006 i 2007. La segona fase estava planificada pel Govern amb un conveni de 4 milions d'euros amb el govern central i el projecte estava redactat.

Avui, tretze anys després, el projecte està aturat i sense dotació econòmica, perduda el juny de 2013.

L'aigua de pluja és dirigida cap a una antiga pedrera. Aquesta aigua està contaminada, especialment amb bactè-

ries coliformes, i s'abeura lentament a través de la capa de pedra porosa i, quan arriba a uns cent metres, alimenta la capa freàtica.

Com ja vam informar el passat mes de juliol, després d'haver fet analitzar l'aigua de tres pous propers a la bassa on es canalitzen les aigües pluvials, els resultats van ser deficitaris amb una presència excessiva de coliformes i nitrats, que contaminen l'aigua de l'aquífer.

Redacció

Els guies turístics coneixen Alaior

El passat 24 de gener, promogut pel S. Diocesà de Turisme, es va celebrar a Alaior el curset programat per a guies turístics. La formació va anar a càrrec de Miquel À. Marquès Sintes, membre del Centre d'Estudis Locals d'Alaior. Amb aquest curs es dona continuïtat a la formació dels guies turístics oficials que treballen en la nostra illa perquè coneguin millor les nostres poblacions i els edificis més emblemàtics.

Es va realitzar un recorregut per les esglésies d'Alaior, estudiant detalls de la història de la població, coneixent la xarxa de carrers i diversos aspectes arquitectònics, a més d'informació cultural i històrica de les esglésies, molt lligades al creixement urbà del poble.

La visita es va iniciar a sa Plaça i es van visitar i conèixer les esglésies de Gràcia, la parròquia de Santa Eulàlia, l'antic emplaçament de l'oratori de l'Àngel Custodi i el munt de l'Àngel, Sant Pere Nou i on estava situat Sant Pere Vell. Es va finalitzar la visita a l'antiga església de Sant Diego.

Redacció

Analitzen l'ús dels camins públics

Fotos: Manolo Barro

El passat desembre es van realitzar les XV Jornades d'Història Local i Patrimoni Cultural de Menorca. Enguany el tema central eren els camins, els seus usos i com es treballa per donar-los a conèixer.

En aquest sentit, el 5 de desembre, Xavier Campillo explicà quines són les tasques que es duen a terme en l'actualitat per part dels ajuntaments, coordinats pel Consell Insular. Cada municipi compta amb un equip de treball que elabora un catàleg dels camins del seu territori. Després, els ajuntaments hauran d'aprovar per ple aquest catàleg i els camins que esdevinguin públics hauran de ser inclosos en l'inventari municipal. El Consell Insular treballa en una base de dades, que serà de consulta pública, perquè els ciutadans puguin saber si un camí és públic o no.

Les jornades es van realitzar els dies 13 i 14 de desembre a la Sala d'Activitats Ciutadanes. Gonçal Seguí (Associació de Veïns des Castell) va explicar la neteja i recuperació per al trànsit dels camins del Garrover Gran i d'en Tallacotes. Miquel À. Marquès (CEL) va explicar les tasques de recuperació del camí de Llumenes i altres accions fetes per facilitar el trànsit per diversos camins alaiorencs. Per la seva part, Toni Serra explicà les accions fetes pels Amics des Camí d'en Kane per recuperar el pas lliure en els trams de Ferreries que passen pels llocs de Santa Rita, Terra Roja i Binimoti.

El suport tècnic, elaboració de base de dades i el catàleg insular de camins públics són els temes centrals de la comunicació de Ricard Cots, mentre que Mateu Martínez analitzà la recentment aprovada llei dels camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca. Xavi Cardona exposà el cas concret del catàleg municipal dels camins de Ciutadella, aprovat recentment per aquell Ajuntament. Finalment, Josep Massot donà una visió global de la defensa dels camins públics, la seva llei, els catàlegs i la reivindicació del pas lliure davant els tribunals.

L'ús cultural i econòmic dels camins va venir de la mà de Joan Febrer en relació a l'ús responsable del Camí de Cavalls, mentre que Rafael Bergua exposà què és el projecte Zona Zero Pirineus, un projecte iniciat a Osca fa dues dècades per recuperar els camins senders i que, durant aquest temps, la iniciativa ha evitat la pèrdua de població i, alhora, ha millorat l'economia de la zona i ha potenciat l'ús dels seus camins.

La jornada es completà amb la presentació del llibre La memòria industrial de Menorca, a càrrec d'Alfons Méndez, Josefina Salord i Miquel À. Marquès, editat per l'IME.

La jornada de dissabte capvespre va esdevenir un mirall de l'actualitat del món arqueològic illenc. M. José León i Elena Sintès (Museu Municipal de Ciutadella) van explicar les noves troballes d'en-

Rafael Bergua

terraments musulmans al centre urbà de Ciutadella. Simón Gornés explicà el projecte d'un itinerari didàctic que es pensa implantar a Rafal Rubí.

Bruno Parès mostrà com s'elabora la documentació 3D, tècnica aplicada sobre el patrimoni arqueològic menorquí. El mateix Parès, acompanyat per Montserrat Anglada i Octavi Pons (Museu de Menorca) explicaren com havia esdevingut la troballa del dipòsit de vasos de fons alt al jaciment de sa Mola, d'Alaior.

M. José León exposà les característiques i accions més importants que projecta el pla director de Son Catlar, així com les línies d'investigació, difusió i posada en valor d'aquell jaciment. Finalment, Cipriano Marín i Joaquim Pons Machado van explicar quina és la tasca que es du a terme des del Consell Insular per, des d'una perspectiva del paisatge, donar un nou impuls a la candidatura de Menorca, cultura talaiòtica.

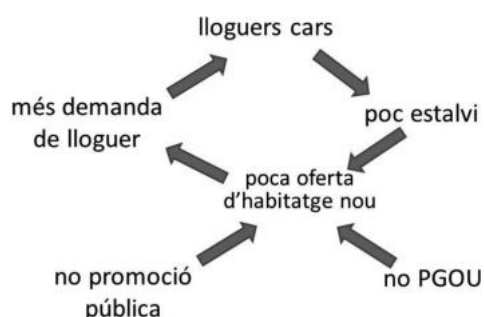

Cipriano Marín i Joaquim Pons Machado

Centre d'Estudis Locals d'Alaior

Lloguers a Alaior: 40 m² i una habitació, 400 €

cercle viciós de l'habitatge

Assistim a un greu problema d'encariment de l'habitatge. A Alaior hi ha pocs habitatges per llogar, van molts cercats, i no se'n construeixen de nous. Els preus dels lloguers oscil·len en el següent entorn:

40 m², una habitació, 400 €.

Dues habitacions, 450-550 €

Tres habitacions, 600 €

Més cars ja no es lloguen.

L'única referència oficial de preus és escassa i recent, és una dada del Ministeri de Foment que volia contrastar i desinflar les estadístiques dels portals d'empreses immobiliàries. Les mitjanes de Balears de preus de lloguer comparant les tres fonts consultables:

Ministeri de Foment, 6,7 €/m²

Portal de Fotocasa, 9,8 €/m²

Portal de El Idealista, 12,4 €/m².

Segons Foment el preu mitjà de lloguer a les Balears és de 6.7 €/m², és a dir, que un apartament de 40-45 m², costaria uns 300 €. Segons els preus que hem consultat en diferents webs, a Alaior se situa entre 400 i 500 €.

Si tenim en compte que el salari mínim interprofessional serà de 950 € i que molts salaris mensuals oscil·len entre aquesta quantitat i els 1.500 €, el lloguer mensual pot suposar prop del 40% dels ingressos. Si a açò li afegim les despeses mensuals imprescindibles, s'entendrà que la situació econòmica sigui molt precària per a moltes famílies. L'augment dels lloguers i la baixada dels salaris per la crisi i la posterior congelació, ha creat una situació que té una repercussió social molt important. Si les famílies no poden estalviar, no es plantejaran comprar un habitatge, perquè ara els bancs per concedir una hipoteca exigeixen que el comprador aportï un mínim del 25% del valor. Si no hi ha demanda d'immobles assequibles, no hi ha promocions privades. Si no hi ha habitatge en venda assequible, la pressió sobre els lloguers els fa augmentar, la qual cosa empobreix més les famílies i impossibilita l'estalvi i la despesa de les persones en àmbits també necessaris que aporten qualitat de vida i benestar: salut, coneixement, millores de tot tipus... És a dir l'economia es veu afectada per dipositar gran part dels recursos en pagaments de lloguers o d'hipoteques. L'habitatge té un cost massa alt perquè l'economia en general tenguí

més possibilitats.

El normal és que davant una situació així hi hagi algunes solucions públiques: la construcció d'habitatge públic de lloguer, l'ajuda pública al pagament de lloguers i la regulació dels preus de lloguer. La construcció d'habitatge públic va històricament molt per darrera d'altres països en què quasi una tercera part dels habitatges de lloguer són públics, s'hi van posar des de la II Guerra Mundial. L'ajuda pública als lloguers ha augmentat molt a les Illes, però no pot arribar a la gran majoria. La regulació de preus per part de l'Estat és un tema de l'agenda del nou govern, és una política d'esquerres que existeix a altres països quan es donen situacions semblants. Els contraris a la regulació argumenten que té l'inconvenient d'inflexibilitzar el mercat per trobar preus ajustats a cada cas.

El municipi d'Alaior segons les dades del Ministeri d'Hisenda és el que té rendes familiars més baixes de Menorca, també un dels municipis de les Balears amb el coeficient de GINI (desigualtat) més alt. Açò vol dir que el percentatge d'alaïorencs que depenen dels lloguers baixos són més que en altres municipis, perquè no es poden plantejar la compra de cap manera.

Aquest nivell baix de la demanda dificulta que hi hagi promotors que facin construcció nova d'habitatge senzill. La majoria d'obres són de reformes i de rehabilitació de cases antigues. Però els promotors d'aquestes obres no són les famílies de nivells inferiors sinó les de classe mitjana amb poder adquisitiu. A més a més, la Menorca reserva de biosfera, la qualitat ambiental, atrau inversors en segones residències en els nuclis urbans, que són una causa que les propietats per vendre es mantinguin molt cares i encaresquin el preu del sòl, que es converteix en una part excessiva de la construcció d'habitatge.

Per un altre costat l'Ajuntament d'Alaior és l'únic que no té en marxa cap tipus d'iniciativa consolidada d'intervenció pública excepte l'ajuda als lloguers per mitjà dels serveis socials, la qual cosa encara que imprescindible, és paliativa però que no modifica el problema estructural. L'Ajuntament d'Alaior no té solars per cedir a l'IBAVI per fer promocions públiques. Ni en tindrà en molts anys si no els compra, perquè no els pot obtenir gratuïtament de les cessions gratuïtes que han d'entregar els nous creixements urbans perquè no n'hi ha, ni n'hi haurà, atès que el pla general vigent no serveix i que el pla general nou tardarà anys a generar creixements nous d'iniciativa privada.

No hi queda més solució que l'Ajuntament intervengui decididament en el tema de l'habitatge, ha de comprar i facilitar noves promocions que arribin al sector de la població que ho necessita. Si no actua ningú, el cercle viciós suposarà un llast molt determinant en la situació econòmica del municipi. Suposarà menys habitants i amb menys doblers per gastar. Açò crea un cercle viciós que fa difícil sortir de les darreres posicions en rendes familiars.

Maria Solà

Es Caragol de Menorca

L'empresa participa a la 4a edició de la Fira Arrels dedicada al producte local

Na Lola té només 33 anys i ja en porta quatre al capdavant de l'única granja de caragols de Menorca. Ser jove i dona ha suposat un desavantatge a l'hora d'emprendre aquesta aventura, tot i que assegura que creure de manera ferma en el seu projecte i donar-se a conèixer a la societat menorquina a través de la participació en fires i mercats ha estat fonamental per aconseguir fer-se un lloc com a productors.

"Hem anat porta a porta mostrant el nostre producte, fent degustacions i col·laborant amb moltes associacions gastronòmiques de l'illa, a més d'estar presents a totes les fires i mercats possibles", explica Lola Suñé Carrano, de pare català i mare italiana, que estiuja a Menorca des que va néixer.

Tot açò li ha valgut el reconeixement que tenen avui dia. Es Caragol de Menorca és una empresa reconeguda i la idea de tenir caragols frescos a punt per comprar ha estat molt ben rebuda pels menorquins.

Lola i el seu marit, Rodrigo, van decidir instal·lar-se a Menorca ara fa sis anys, fugint de l'estrès de la ciutat. La seva passió pel camp i la natura els va fer plantejar-se la possibilitat de dedicar-se a alguna activitat relacionada amb la gastronomia i el producte local.

Conscients que el caragol és un producte que sempre

s'havia consumit a Menorca i que la tradició potser es perdia perquè al camp no se'n trobaven tants com abans, a causa dels canvis climatològics i al fet que s'havien recollit de manera indiscriminada, sense tenir en compte si els exemplars eren grossos o petits, van optar per posar en marxa la primera granja de cria de l'illa.

Durant dos anys es van dedicar a formar-se i a entrar en contacte amb altres granges de Mallorca i de la resta d'Espanya, a fi de conèixer en profunditat els passos a seguir per posar en marxa el seu propi espai de cria de caragols.

Finalment, es van decidir a fer una primera prova a una tanca situada a la carretera que uneix Alaior i es Migjorn Gran. Les granges de grans dimensions, com Sa Caracolera de Mallorca, ofereixen serveis de comercialització de caragols reproductors, preparats per fer la seva primera posta d'ous, que és sempre la més productiva.

Allà van comprar els seus primers exemplars reproductors certificats i, en un espai d'uns 200 metres quadrats, van iniciar un projecte que ha anat creixent fins avui. Fa només sis mesos es van traslladar a una tanca situada a la Costa de Llimpa, on disposen d'una zona de 1.200 metres quadrats on crieu els caragols, que viuen i es reprodueixen de manera lliure seguint el seu cicle biològic complet.

Van començar amb els bovers, l'espècie més fàcil de criar, i posteriorment van incloure també

les monges. En total, tenen actualment uns 20.000 exemplars.

Na Lola explica que les dues espècies comparteixen espai, tot i que disposen de zones diferenciades, ja que els seus comportaments són una mica diferents. Mentre als bovers els agrada més la humitat, les monges prefereixen estar a llocs més secs.

“Molta gent ens demana perquè no criam caragolins, però es tracta d’una espècie selvàtica que no respon bé en granges”, assenyalà.

La major part de la feina es concentra en els mesos de primavera i tardor, quan els caragols estan actius, es reproduïxen i cerquen menjar. S’alimenten bàsicament de col, bledes i lletuga, que na Lola recull del seu propi hort, tot i que a vegades no dona abast i és necessari comprar verdures per poder complementar la seva dieta.

També s’ha de regar el camp a primera hora del matí, abans que surti el sol, i a darrera hora de la nit i, a més, se seleccionen, un a un, els exemplars per vendre. “Només agafam els caragols madurs, mai els que no han fet ous encara”, indica Suñé. Les grans recollides d’aquests mesos permeten a Es Caragol disposar d’exemplars per vendre durant pràcticament tot l’any.

En relació a la seva reproducció, na Lola destaca que els caragols són hermafrodites, el que significa que un mateix exemplar té òrgans sexuals femenins i masculins. No obstant açò, són necessaris dos individus per dur a terme la fecundació. Fan ous, entre 70 i 80 en la primera posta, i cada vegada menys, a mesura que envelleixen. Els caragols arriben a la seva maduresa sexual entre els vuit i deu mesos de vida.

Durant l’hivern i l’estiu, quan fa massa fred o calor, els caragols es col·loquen en zones seques i queden totalment quietes, segregant una mucositat que cobreix l’entrada de la closca. Per açò na Lola i en Rodrigo han construït uns refugis amb banderes de malla d’un metre

quadrat, on es poden protegir del sol i de les baixes temperatures.

Mentre els caragols es troben en aquesta etapa, els treballs no aturen a la tanca d’Es Caragol. En aquest cas, les feines són bàsicament de manteniment i condicionament de la tanca. De fet, la intenció de na Lola és condicionar l’espai per poder rebre visites de cara a aquesta primavera.

Es Caragol comercialitza actualment els caragols vius i nets, a punt per cuinar. Així, després de recol·lectar-los manualment es mantenen dues setmanes en sec perquè purguin mentre se segueixen revistant un a un perquè tots estiguin en les condicions òptimes. Després es venen a restaurants i diverses botigues de l’illa, a més de repartir-se a domicili a particulars.

Una de les pròximes novetats serà la venda de caragol ja bullit, dirigit a aquelles persones que els agradaria comprar-los, però no saben com es cuinen.

Equip de Govern - Ajuntament d'Alaior

Rehabilitació de les façanes de les Cases Consistorials

L'Ajuntament ha adjudicat l'execució de les obres de consolidació i rehabilitació de les façanes de l'edifici municipal situat en el centre del poble. Aquesta important inversió en l'edifici històric tindrà un cost de 81.119,10 €.

Amb aquesta iniciativa es pretén recuperar l'antiga prestància d'una casa senyorial que compleix com a edifici municipal des del segle XVII i que compta amb la qualificació com a bé d'interès cultural des de l'any 1993.

La façana municipal presenta cert grau de deteriorament, especialment a la cara nord que dona al carrer de

la Sala. A més, els tècnics consideren que aquesta cara de l'edifici mai no es va arribar a completar. Per açò, el projecte proposa consolidar i rehabilitar les dues façanes de l'edifici i establir una imatge uniforme per conferir una continuïtat estètica que en el moment de la construcció es deuria interrompre.

Pel que fa a la façana principal, d'uns 250 metres quadrats, aquesta requereix una neteja de superfície que es va proposar que fos poc agressiva per no afectar ni a la patina del temps ni al material d'origen. La tècnica prevista per a aquesta intervenció es coneix com a neteja criogènica i consisteix en la projecció a alta pressió de petits fragments de gel que, en estar en contacte amb el mur, es vaporitzen mentre fan que es desprenguin restes de pintura que hi hagi a la façana, sense la necessitat de l'ús de productes dissolvents.

L'actuació arribarà també fins a la cornisa, on es pretén instal·lar per primera vegada un sistema per evitar el repòs d'aus en els sortints de l'edifici. A més, es repassaran els balcons.

Obres en marxa

Durant el mes de gener han començat dues obres públiques importants per al municipi, per una banda s'ha posat en marxa la segona fase de dotació de clavegueram del nucli de La Argentina, una obra molt importat per al medi ambient i per als veïns, ja que dotarà de servei de clavegueram a una de les poques zones del municipi que encara no en disposen. Per altra banda, també han començat les obres de millora de l'entorn del Passeig Marítim de Cala en Porter que també pretén soterrar bona part del cablejat aeri existent. El cost de les dues obres és de 650.000 euros en part provinent del PIC, un important esforç inversor per tenir poble i urbanitzacions en bon estat. A part hi ha en licitació una nova fase del canvi de voreres a Sant Jaume per import de 120.000 euros.

Impressió digital, ràpida {
· Targetes
· Invitacions
· Celebracions

Impressió offset / tipografia

Edició de llibres, revistes, catàlegs...

Disseny gràfic, creació de logos i línia d'impresos

+ de 30 anys d'experiència

Carretera Nova, 137 (Alaior) - Tel.: 971 37 14 29 - email: imprentajpons@telefonica.net

Miquel À. Marquès

Una descoberta excepcional a sa Mola d'Alaior

Foto: Manolo Barro

D'esquerra a dreta: Bruno Parès, Octavi Pons Machado, Muns Anglada

Dia 8 de febrer s'inaugura en el Museu de Menorca l'exposició "Joan Flaquer i l'enigma dels 400 vasos. 50 anys d'arqueologia menorquina (1910-1960)", amb la qual es dona a conèixer la col·lecció arqueològica, numismàtica i bibliogràfica del notari Joan Flaquer i Fàbregues (1887-1963), que va treballar a Alaior a mitjan segle XX.

El fons compta amb més de 2.300 peces i va ser dipositat en el museu l'any 2017 per Juan Luis Ydoate Flaquer, net de l'arqueòleg, en compliment de la voluntat del seu avi.

Amb motiu d'aquesta exposició s'ha descobert que una gran part dels vasos prehistòrics d'aquesta col·lecció privada, gairebé un total de 300, provenen d'un hipogeu (o lloc d'enterrament) situat al lloc de sa Mola d'Alaior.

La major part d'aquests vasos, que pertanyen al tala-iòtic final (segle II a. C.), són d'un tipus únic i exclusiu de Menorca: el vas de fons alt, relacionat amb finalitats rituals i simbòliques.

Aquesta descoberta va ser excepcional i Joan Flaquer no va publicar mai els resultats de l'excavació. Davant aquest problema científic iniciat per Joan Flaquer amb la descoberta del dipòsit de sa Mola a principis de segle XX, un equip d'arqueòlegs del Museu de Menorca ha engegat noves investigacions arqueològiques al jaciment.

L'actual intervenció dels arqueòlegs es va fer a partir de les notes personals de Joan Flaquer i de publicacions d'altres arqueòlegs i amics seus com Julio Martínez Santa-Olalla. I, especialment, a partir d'una carta de 1917 de Flaquer a Antoni Vives Escudero, qui hi va col·laborar entre 1915 i 1920, on apareixia un croquis amb el lloc del dipòsit dels vasos, a l'exterior de l'hipogeu.

Amb tota aquesta informació, l'equip d'arqueòlegs format per Montserrat Anglada, Octavio Pons i Bruno Parès va localitzar l'hipogeu. En van fer una fotogrametria completa que ha de permetre realitzar el seu modelatge 3D i una reconstrucció hipotètica de com era l'hipogeu, abans les diver-

ses modificacions que ha patit al llarg del temps.

Per altra part, van realitzar un sondeig arqueològic bé al davant de l'hipogeu, on van realitzar una troballa excepcional d'uns 50 vasos prehistòrics més en bon estat de conservació, que van acompanyats de restes d'ossos d'animals, principalment cabra o ovella i porc.

Els arqueòlegs opinen que el jaciment de sa Mola es tractaria d'un santuari dedicat a alguna deïtat, possiblement la deessa púnica Tanit, i que aquest dipòsit de vasos formaria part dels rituals funeraris vinculats als enterraments en calç disposats dins l'hipogeu. Aquest tipus de pràctiques són molt comunes a altres indrets del Mediterrani, tot i que a Menorca és la primera vegada que es documenten.

Aquest descobriment excepcional, en el mateix indret que va ser excavat per Flaquer un segle enrere, va ser explicat per Montserrat Anglada, Octavio Pons i Bruno Parès en les recents XV Jornades d'Història Local i Patrimoni Cultural celebrades el passat 13 i 14 de desembre.

Pere Gomila

Jaume Gomila Saura

Impulsor de Menorca Regió Gastronòmica Europea

Jaume Gomila és filòleg, professor i gestor de cultura. Graduat en música i teatre, ha treballat en tots els sectors creatius i patrimonials. Des del 2018 organitza estudis artístics per al Govern Balear i és president de les Escoles d'Educació d'Adults de Menorca. Va ser director de la Biblioteca Pública de Maó i director general de cultura del Govern Balear. Membre de nombroses ONGs socials i culturals ha estat l'impulsor de la Declaració de Menorca Regió Gastronòmica Europea tot just aconseguida. Ens hem reunit amb ell per parlar del que és i del que representa per a la nostra illa aquesta declaració.

Com sorgeix el seu interès per la Regió Gastronòmica Europea?

Va ser pràcticament per casualitat. En una cimera de la cultura, vaig conèixer la presidenta de l'Institut Internacional de la Gastronomia, la Cultura, les Arts i el Turisme (IGCAT) que em va explicar com aquesta institució promou l'empoderament d'una comunitat i d'un territori amb la gastronomia posada en el centre, però amb un seguit de derivades. Vam començar a treballar en la declaració com a Illes Balears, però era un any preelectoral i a pesar de tenir tot el suport de la consellera de Cultura, Fanny Tur, vam veure que la diversitat i l'amplitud de l'arxipèlag feia molt difícil poder aconseguir el resultat amb tan poc temps. Després vingué un moment crític en què vam decidir fer al canvi de Balears per Menorca. Açò va ser acceptat per les tretze regions gastronòmiques i va ser ratificat per un grup d'experts. A partir d'aquí vam anar a contrarellotge. De març a maig del 2019 vam reunir el grup motor, que havia de pertànyer a quatre sectors: públic, privat, associatiu i acadèmic i férem totes les passes, amb poc temps, però amb molt de rigor. Hem estat un grup molt ben avinut i cohesionat i hem pogut arribar a bon port. Ara vindrà la feina grossa.

Com serà a partir d'ara aquesta feina?

Qualsevol regió rep el premi a l'avançada per tal de poder realitzar el seu mandat. El nostre serà el 2022, compartit amb Trondheim (Noruega). En ser cultures molt diferenciades, Noruega i Menorca no es fan nosa. Al contrari, ens podem retroalimentar. El 2022 tenim el mandat, però açò es planteja com un projecte per a sempre. Es tracta d'una declaració viva i fins

que vulguem, serem Regió Europea de Gastronomia. Es calcula que durant aquest període de dos o tres anys es podrà veure un canvi significatiu en què cadascuna de les branques –la pública, la privada, l'associativa i l'acadèmica– ha de fer la seva part i després combinar una acció interior i un acció exterior. Quan dic acció interior vull dir que Menorca ja té un munt d'iniciatives bones i molt correctes, però que moltes vegades no estan posades en relació o no hi ha un treball intersectorial o transectorial. Vol dir que hi ha d'haver una major coordinació i s'ha d'estendre el missatge que la declaració és de tots els nostres conciutadans, que si realment volem que Menorca decideixi i que siguem protagonistes del nostre propi destí, ens ho hem de fer nostre. Pel que fa a l'acció exterior, em referesc a la interacció amb les tretze altres regions que han passat pel mateix procés i comparteixen els mateixos valors i objectius. La nostra força està en la interacció amb la resta de regions. I, açò és una primícia, des de la setmana passada tenim un *spin-off* que es diu –ens ha sortit un fill– i és que enguany es compleixen els 20 anys de l'agermanament de Menorca amb Sant Agustí de la Florida i en conèixer allà la nostra iniciativa va decidir fer el camí per ser Regió Americana de la Gastronomia 2023, per tant aniríem enllaçats. Açò també pot ser una porta d'internacionalització molt important.

Quines accions s'han de dur a terme durant el mandat del 2022?

Durant el 2022 hem d'allotjar la trobada de les regions, organitzar el concurs de Jove Xef europeu i tal vegada allotjar el concurs d'artesans que pugui embolcallar de manera correcta el producte saludable, ecològic i local. A part, s'ha de fer una planificació dels 365 dies de l'any perquè cada dia hi hagi una activitat. Parlam de

desestacionalització, ja que aquí hem de fomentar la desestacionalització i també l'estacionalització. És a dir, personalment crec que no ens ha de fer por el visitant. Menorca és una terra d'hospitalitat, però és preocupant que no haguem tingut un model clar de com gestionar la nostra hospitalitat. Si el model està clar, que vengui gent és una cosa polida i beneficiosa. Crec que amb aquesta declaració es compacta un perfil amb Menorca Reserva de Biosfera, Pedra en Sec, Starlight, Menorca Talaïòtica, dieta mediterrània que pot acabar de donar forma al model que volem per Menorca. Una Menorca emancipada, única al món, que decideixi per ella mateixa i que no sigui una illa dependent.

Aquesta declaració arriba en un moment en què la gastronomia de Menorca ha assolit un gran nivell...

Des del primer dia vaig assumir una mena de coordinació interina o accidental, però no hauria pogut arribar a bon port si no hagués trobat un terreny correctament adobat. Tenim un sector primari que ha sabut innovar moltíssim en els darrers anys, tenim també un despertar gastronòmic entorn de Fra Rotger, per exemple, que han fet una feina exemplar, o el Centre d'Estudis Gastronòmics, etc, però també dins les altres àrees, com el tema ambiental amb la feina importantíssima del GOB. Cadascú havia anat fent i ha arribat un moment en què tot estava prou madur per poder aconseguir una cosa com aquesta.

Quins són els agents del grup motor?

En el grup motor hi ha, per la part pública la Fundació Turisme; per la part privada l'Associació de Bars i Cafeteries, CAEB, ASHOME, la Cooperativa del Camp i les tres confraries de pescadors; del tercer sector hi ha periodistes i escriptors gas-

Persones amb criteri

tronòmics de Balears i Fra Roger; i de la part acadèmica hi ha l'Escola de Turisme i les escoles d'adults. Aquesta llista s'haurà d'ampliar i tant de bo durant aquests dos anys treballem al màxim perquè el 2022 puguem lluir davant tot el món.

Vostè ha duit la iniciativa del projecte des del primer moment, havia tingut abans relació amb el món de la gastronomia?

No m'hi havia dedicat mai, encara que la gastronomia m'interessava en tant que patrimoni cultural i immaterial. Però a mesura que vaig visitar regions –i ja he estat a set– i veia damunt el terreny els resultats, sobretot en regions en teoria molt oprimides i com gràcies a la declaració s'havien transformat, em convenia més que era una oportunitat per a Menorca. I encara que en el conjunt d'aquestes regions Menorca és la més petita, en canvi és la més gran en sostenibilitat. Crec que mentre desgraciadament Mallorca i Eivissa-Formentera han de demanar perdó pel turisme de borratxera, nosaltres anam a les fires internacionals explicant que esteim per davant en sostenibilitat. Em dol la situació de les altres illes, però millor que ens puguem distingir per coses positives.

Què afegiria sobre aquesta declaració?

Vull expressar l'agraïment a totes les persones que durant aquest temps s'han sumat al projecte i han fet una pinya exemplar. Hem tingut, per exemple, el redactor del llibre de la candidatura, en Borja Matoses, que ha estat una persona fonamental i va fer un llibre excepcional. Ara tenim una coordinadora extraordinària que és na Lluïsa Coll Freyler. La Fundació Turisme també ha fet molt bona feina i crec que és com un despertar de Menorca. Tots tenim un gran amor propi com a menorquins, però hi ha hagut èpoques que determinats contrapòsits ens han volgut amb una autoestima baixa i jo crec que ara és el moment de tenir l'autoestima alta. En Tolo Mercadal de Farmers & Co deia en

una conferència que d'ara en cinc anys els joves haurien d'agafar el relleu i posar-se en el sector primari per començar la casa per baix i evitar aquesta dependència tan grossa que tenim. Si nosaltres no decidim, algú decidirà per nosaltres i crec que els menorquins hem de ser conscients que tenim tot el dret de determinar quin futur volem per a les generacions presents i futures, inspirat també en generacions passades que, en un moment de la nostra història, ja van tenir un projecte holístic per Menorca. Crec que és açò el que sempre ens ha diferenciat.

En parlar del passat no podem oblidar la celebració, l'any passat, del bicentenari de la mort de Joan Ramis, del qual vostè ha estat editor. Quin balanç en faria?

Amb les jornades organitzades per l'Institut Menorquí d'Estudis hem fet un salt endavant molt important. Sobretot crec que, gràcies també a la ponència de Pep Pelfort, ens hem adonat d'una cosa que ja pressentíem però que ara està documentada i és que no només vam ser receptors d'il·lustració sinó que vam ser-ne generadors i emissors. Tenc la sensació que Maó i Menorca van ser durant el segle XVIII un enclavament protagonista dins l'Europa de les llums. I açò d'alguna manera ens ha marcat durant els segles XIX, XX i fins al XXI. Per tant, crec que és una bona font per reinspirar-nos. Durant les jornades, a més, molts d'investigadors i ponents van ser menorquins i pens que açò és un símptoma de la bona feina que ha fet l'IME, amb la coordinació científica de Fina Salord que s'ha encarregat de potenciar un planter que ara ha donat aquests fruits tan fantàstics. I tenc la sensació que encara hi ha moltes coses per descobrir.

Diria que el nostre període il·lustrat és prou conegut pels menorquins?

Crec que encara no. Ho puc comprovar a les aules. Són noms que sonen però poca gent s'adona que moltes coses que tenim internalitzades, que formen part

de la nostra identitat, provenen d'aquest segle XVIII. Crec que tota la feina que es pugui fer en la divulgació no serà debades.

Davant la incertesa del nostre món, es torna a parlar molt de la il·lustració. Diria com Marina Garcés que ens fa falta una il·lustració radical?

Ho crec totalment. Som un seguidor de l'assaig de Marina Garcés perquè crec que encerta enmig de la diana. Si volem una transformació de la globalització en un període fructífer de la història, necessitam que hi hagi més gent que estigui del costat de la il·lustració que no del costat de l'obscurantisme ideològic. Ara mateix segons els índexs de la democràcia mundial, dels 195 països del món, només una vintena són democràcies plenes i una cinquantena més democràcies febles, per tant està clar que el món està més malament que bé. I una paradoxa que exposa Garcés és que abans els il·lustrats del XVIII, gràcies al coneixement, aconseguien distanciar-se dels comportaments abarrocats i obscurantistes i en canvi avui dia el fet de saber-ho tot o tenir accés a l'educació i la cultura no sempre es tradueix en una major emancipació. Aquí hi ha la clau de volta. Jo crec que hem de continuar reivindicant la cultura com la millor eina per combatre l'obscurantisme. Sobretot el respecte per la diversitat cultural, veure la diversitat cultural com allò que ens uneix a tots entorn a valors fraternals, universals. Díficil, perquè sembla que vivim un moment molt barroc en què es tria més la perdició, però en trobades internacionals t'adones que no tothom està igual. Hi ha moviments, com aquest que hem parlat de la gastronomia, que formen part d'un gran moviment per la pau. Hi ha molta gent que vol prosperitat, que vol benestar i que vol posar l'amor per damunt de l'odi.

Agraïm a Jaume Gomila la seva atenció i li donam la més efusiva enhorabona per la feina realitzada i per la consecució de la Regió Gastronòmica Europea per a Menorca.

Pàgines patrocinades per

Polígon La trotxa
Avinguda de sa Beguda, 7
07730 ALAIOR - Menorca
ILLES BALEARS
Tel. 971 37 81 57
Fax 971 37 90 41

info@construccionesolives.com
www.construccionesolives.com

Redacció

Maca Ramos guanya el premi d'articles del Diari Menorca

Foto: Javier Coll (Diari Menorca)

En Joan va morir fa poc i el seu record de persona bondadosa es constata en la narració de l'article. Tot plegat és una història de persones amb els acords d'una altra època que encara és a la cantonada però que va formant part del passat.

El jurat va elegir l'article entre una sèrie de bons articles pel valor que l'autora havia captat d'una època, però també per la història humana de la relació dels dos germans.

Macarena Ramos Pons, col·laboradora habitual de S'Ull de Sol, va guanyar el premi Andreu Casanovas que atorga l'Editorial Menorca en el marc de la celebració de Sant Antoni, diada de Menorca. El concurs premia els articles en la modalitat d'entrevistes o de reportatges.

L'article de Maca Ramos, "Músics i germans", tracta de la història entranyable de dos germans de Ferreries que es van dedicar a la música en una època que va tenir unes característiques singulars, que Maca Ramos posa de fons en tot el treball.

La història de Bep i de Joan Camps narra el vincle musical i cultural amb el pare, en Toni Camps, un personatge important de la cultura de Ferreries. Les cançons es van convertir en el centre de la vida dels dos joves. Van formar diferents grups, en aquella Menorca dels anys setanta. Grups que protagonitzaven els concerts, les revetles i el bon rotllo de joves que es trobaven a l'Oar, a Sa Perdiu, però també a les festes de quasi tots els pobles. Era la música moderna de moda, de Sisa, Serrat, Raimon, Sírex, Los Salvajes, Beatles, Rollings, Dylan, Credence... I composicions pròpies, moltes, tant d'en Joan com d'en Bep.

Molts d'estius actuaven a diari als hotels.

Centre d'Estudis Locals d'Alaior

Excursió per camins des Castell

El passat 26 de gener vam poder gaudir de la caminada per diferents camins rurals des Castell. Ens vam trobar a l'aparcament de devora el camp de futbol. Allà ens esperaven Gonçal Seguí i Joan Serra, membres de l'Associació de Vesins, que ens van acompanyar tot el matí pels camins des Castell.

Vam començar la caminada pel camí de sa Verema. Al cap d'un quilòmetre vam arribar prop del polígon industrial, des d'on vam prendre pel camí de sa Torilla i després pel camí de Rafal, que ens va dur al camí des Garrover Gros.

Va ser en aquest punt on ens van explicar la tasca que havien realitzat per recuperar el pas pes Garrover Gros i Tallacotes. Són dos camins que havien caigut en desús, plens de vegetació i que els voluntaris de l'Associació havien netejat al llarg d'un quilòmetre i mig, tallant ullastrès i mates, i llevant 47 tones de pedra dipositada al bell mig del camí il·legalment.

Després d'aquesta aturada vam prendre pel camí de na Xenxa que ens va dur fins bé davant l'entrada de Trebalúger, on encara hi ha l'edifici de l'antiga escola rural.

Vam entrar a la casolania de Trebalúger, avui convertida en una urbanització, fins arribar al jaciment de Trebalúger. Allà Miquel À. Marquès va explicar què hi podríem trobar: un promontori sobre el qual s'hi va construir una casa d'habitació pretaiaòtica i que, posteriorment, es va paretar al seu voltant donant-li forma de talaïot. En temps més moderns, a la part del seu darrere, s'hi va fer un forn de calç i els calciners van agafar còdols de les estructures talaiaòtiques.

Després d'un descans vam partir per dins Trebalúger passant pel camí de sa Torre, on vam trobar una

torre de defensa que els menorquins usaven per evitar els atacs musulmans i ser capturats i venuts com a esclaus al nord d'Àfrica.

El següent camí que vam enfilar va ser el camí Fosc que connecta amb el camí de Toraixa a Binissaida. En aquell punt vam observar el centre militar de transmissions de la Marina. Des d'allà vam caminar cap al camí dels Horts de Binissaida fins enganxar amb el Camí de Cavalls que ens portaria a la cala de Sant Esteve.

Des de la cala vam prendre el camí per tornar as Castell. Una caminada d'uns dotze quilòmetres que ens va permetre gaudir dels camins rurals gràcies a la neteja dels camins des Garrover Gros i Tallacotes, feina feta pels voluntaris castellans, tasca que si no s'hagués realitzat, avui els menorquins no podríem gaudir d'aquesta passejada de forma circular.

P.G.

Gener

Concert de Cap d'Any de la Banda

El dia 5, a la Sala de Cultura Sant Diego, la Banda de Música d'Alaior va oferir el concert de Cap d'Any. Com és habitual en les seves actuacions, el programa seleccionat va ser divers, exigent i poc escoltat en el repertori per a bandes, fins i tot amb adaptacions d'obres clàssiques com "O, fortuna" del Carmina Burana d'Orff o una peça del *Petit llibre per a Anna Magdalena Bach* de J.S. Bach, o la interpretació del *Concerto d'amor* de Jacob de Haan. El concert va comptar amb les actuacions solites de Lenny Mudersbach i Marta Mercadal al piano, i Gibet Pons al clarinet en una difícil i humorística peça. Una esplèndida actuació que posà de manifest el bon treball realitzat pel director Andriy Lemek i tots els components de la banda.

Foto: Manolo Barro

La Cova de Biniedrís a Sant Diego

El dia 10, a la Sala de Cultura Sant Diego, es va inaugurar l'exposició "La cova de Biniedrís. Riutals de la mort", organitzada pel Centre d'Estudis Locals i la Fundació Rubió i Tudurí. La mostra, amb detallats panells informatius i reproducció d'algunes de les peces, explica el resultat dels treballs realitzats al jaciment i de les importants troballes que han permès estudiar els rituals, malalties, constitució o destresa dels 30 individus que s'hi han trobat. La inauguració va comptar amb les detallades explicacions d'Auxilio Moreno, una de les directores de l'excavació. Juntament amb aquesta, s'inaugurava també l'exposició "Flors" de fotografies de Miguel Cao amb la col·laboració de l'Arxiu d'Imatge i So que explicà Cristòfol Mascaró.

Concert coral a Sant Diego

El dia 11, a la Sala de Cultura des Convent, les corals Canticus del Centre Cultural i Harmonia de l'Esplai de Ciutadella van oferir un concert de col·laboració entre les dues entitats que dirigeix Luba Kletsova, amb acompanyament al piano d'Orest Lemek en el primer cas i de Ulyana Popovych en el segon. Es va interpretar un programa divers del repertori de cadascuna de les corals, amb intervencions solistes de Rosalia Roca i Rafaela Cantellops (Harmonia) i Pedro Mercadal i Antonio Marcos (Cànticus).

Concert del Trio Cornucopia

El dia 12, a la Sala d'Activitats Ciutadanes, Jovenuts Musicals va presentar un concert del Trio Cornucopia, integrat pels clarinetistes Sílvia Insa, Joan Sempere i Rafel Caldentey, que oferiren un interessant repertori de música d'inspiració massònica tocant tres corns *di bassetto*, un instrument d'època que no és habitual poder escoltar. Obres de Mozart, Anton Stadler i Georg Druschetzky originals per a la formació i un arranjament de *La clemenza di Tito* mozartiana, ompliren de música del classicisme una sala plena de públic. A banda de la novetat dels instruments i del programa molt agradable, són de destacar les magnífiques interpretacions dels components del trio.

Glosat de Sant Antoni

El dia 17, dins els actes organitzats per l'Ajuntament amb motiu de la Diada del Poble de Menorca, es fa oferir, a la Sala d'Activitats Ciutadanes, un glosat amb diferents glosadors de l'illa a càrrec d'Antoni Rotger, Antònia Truyol, Miquel Truyol i Moisès Coll, acompanyats pel sonador Llorenç Carreras. L'enginy, l'agilitat en les respostes, el bon humor i les diverses provocacions entre els glosadors feren passar una molt agradable vetlada al públic assistent.

Pàgines patrocinades per l'Ajuntament

Concert del conjunt Alma Secreta

El dia 18, a la Sala de Cultura des Convent, dins els actes de la Diada del Poble de Menorca, organitzat pel CIME, el conjunt Alma Secreta interpretarà un concert amb el repertori del grup, constituït per temes de l'emblemàtica banda de la "movida" madrilenya Los Secretos. Els components d'Alma Secreta són Damià Coll, Roser Carretero, Bep Camps, Bep Cardona, Xec Calafat, Pere Martí i Francesc Bosch.

Conferència de Jaume Sastre

El dia 23, Jaume Sastre Moll va parlar a la biblioteca d'Alaior, convidat pel Fòrum Tercer Mil·lenni, acte realitzat en el marc del vint-i-cinquè aniversari de l'entitat. L'historiador ciutadellenc aprofità la recent publicació del seu llibre *1558, de Menorca a Turquia* per apropar-nos als principals esdeveniments succeïts entorn a l'atac turc a Ciutadella, el sofriment dels menorquins captius a Constantinoble, l'esforç del paborde Marc Martí per intentar alliberar-los amb el diners recaptats del jubileu atorgat pel Papa. Parlà sobre els principals protagonistes dels fets i els problemes que patiren els menorquins per tornar a l'illa. Sens dubte, una conferència que donà una visió global d'un dels fets històrics més importants que han sacsejat l'illa de Menorca.

Treatre a la Sala de Cultura des Convent

El dia 25, a la Sala de Cultura des Convent, en acte organitzat per l'Ajuntament, el grup mallorquí Set i Mig Teatre va representar l'obra *Maracaibo*, una adaptació d'un llibre de narracions de Sebastià Portell realitzada per la mateixa companyia que està formada per professors i alumnes d'un institut de Campos i dirigida per Lourdes Clar. L'obra és una exploració del món femení en què es tracten temes d'actualitat.

Música antiga a la Sala des Convent

El dia 26, a la Sala de Cultura de Sant Diego, dins la programació de Joventuts Musicals, Gaudium et Musica va oferir un interessant concert de música medieval i renaixentista, més una peça del Barroc. La formació està constituïda per Ana Gomila (veu i percussió), Xavi Martín (flauta, guitarra i veu), Pepe Vilafranca (viola), Cristina Fullana i Tiago Ameller (flautes barroques), Toni Carreras (guitarra barroca i guitarró) i Mercè González (percussió, santur i viola de roda). Gaudium et Musica, que no és una formació professional, toca amb còpies dels instruments de l'època i ofereix unes versions acurades i fetes amb molt de gust de les obres que interpreta. Un concert que va fer gaudir el públic assistent.

Lectura amb els ulls tancats

El dia 31, a la Biblioteca Municipal, es presentà el cicle "Clàssics amb els ulls tancats", organitzat per la Xarxa de Biblioteques de Menorca, amb una sessió a càrrec de Jordi Odrí que llegí i comentà fragments de l'obra *Anna Karènina* de Lev Tolstoi. Aquesta ha estat una nova experiència en què un lector llegeix una obra clàssica mentre el públic assistent escolta amb els ulls tapats, de manera que la concentració és màxima. Després, el lector comenta l'obra i estableix un diàleg amb el públic. Jordi Odrí va fer una lectura molt treballada, interessant i vívida d'Anna Karènina davant d'un públic nombrós que va gaudir de la vetlada i d'aquesta nova experiència.

Mandy Tuckett

Las “seques de gener” y la desastrosa borrasca “Gloria”

Vamos a resumir la información recogida de un sinfín de libros, documentos, datos electrónicos y consultas con un meteorólogo a quien se lo agradezco.

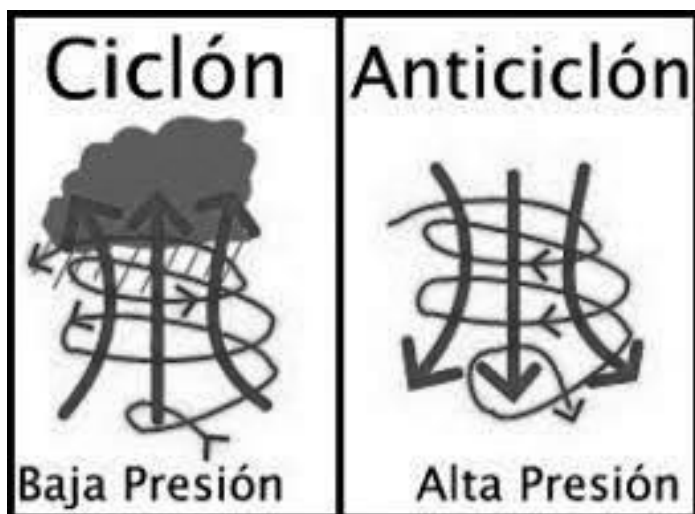
La velocidad de giro de la Tierra es muy elevada. Debido a la gravedad, la atmósfera envuelve nuestro globo y también gira, a veces más rápida y a veces rezagada con respecto a la aceleración de nuestro globo.

El aire de la atmósfera se mueve en masas, y puestas en contacto, forman frentes porque sus presiones son diferentes. Raramente se mezclan porque sus caracteres físicos suelen ser contrastados. Los meteorólogos los llaman “frente frío” y “frente cálido”.

Dentro de esta atmósfera, donde hay aire descendente se llama “anticiclón”. Un solo anticiclón puede tener un diámetro que supera la gran distancia de 3.000 kilómetros. Gira en sentido horario.

Por contrario, el aire, con una presión mucho más baja y con un diámetro de solo unas centenas de kilómetros, se llama “borrasca”. Su aire gira en dirección contraria del sentido del reloj. Coexisten siempre estas dos presiones en la atmósfera y están en constante movimiento. Cosa que podemos observar fácilmente en los mapas meteorológicos en la televisión. También se mueven lateralmente.

Cuando hay un anticiclón, el cielo suele estar despeja-

do y el viento es poco fuerte o inexistente. La presión oscila sobre los 1.024 milibares. Su zona atmosférica de alta presión es superior a la del aire circundante y es más estable que el aire en su entorno.

El aire es una composición de gases que forman la atmósfera. En sus movimientos atmosféricos, los gases van mezclándose continuamente. Hay aproximadamente un 78% de nitrógeno, 21% de oxígeno y casi 1% de argón. Hay solo trazas de helio, ozono, neón, kriptón y dióxido de carbono. En los estratos bajos de la atmósfera —es decir, la troposfera*— estos gases siempre se encuentran en las mismas proporciones.

En *altas presiones*, el aire tiene sus moléculas apretadas,

haciendo que su densidad sea elevada y por tanto pesa más y así desciende; gira formando remolinos particularmente afectados por el magnetismo terrestre. Contrariamente, el aire cálido de las bajas presiones tiene menos moléculas, así pesa menos y asciende. Al llegar a la atmósfera más fría, el aire se condensa causando precipitaciones. Fue el caso de la borrasca reciente “Gloria”, que causó estragos en Catalunya y la costa este de Menorca. Afectó el torrente de es Plans en Alaior, que nuevamente se desbordó, lo cual precisó la evacuación de una residente en aquella zona a quien sacaron por la ventana de su caseta. Fue la quinta vez que le había sucedido este mismo drama. Curiosamente, el año pasado también le ocurrió en el mes de enero, prácticamente en la misma fecha.

El primer científico que estudió este tema fue Torricelli, quien en 1643 inventó el barómetro para medir la presión atmosférica. Tantos siglos atrás fue un asombroso estudio.

Existen simultáneamente sobre la tierra anticiclones y borrascas de distintas presiones. El aire se desvía constantemente por deslizarse encima de diferentes superficies y altitudes, y por estar en diferentes latitudes.

Durante los meses invernales un anticiclón es muy común a todos los niveles de la troposfera* y situado sobre la Península Ibérica, en determinadas ocasiones, se extiende por las aguas del Mediterráneo occidental. Como consecuencia, el nivel del mar suele descender de forma llamativa por la reacción del agua a las altas presiones ejercidas desde encima. En enero, la típica ausencia de lluvias y disminución aparente del agua del mar al descender su nivel se llama en Baleares las “seques de gener”. El mar puede bajar de 30 a 50 cm. Precisamente en el momento de redactar este artículo, según el patrón de la embarcación del Práctico del puerto de Mahón con quien estuve hablando, él había observado que durante este mes de enero, dentro del puerto, el nivel del agua bajó más de 50 cm. Me comentó que esta vez había sido un anticiclón particularmente potente y duradero. Precisamente, los canales en Venecia bajaron más que 50 cm. por la mismísima causa.

*Troposfera

Capa de la atmósfera terrestre que está en contacto con la superficie de la Tierra y se extiende hasta una altitud de unos 10 km aproximadamente; en ella se desarrollan todos los procesos meteorológicos y climáticos.

FE DE ERRATA

En relación al artículo del mes pasado debo hacer la siguiente corrección:

La costosa obra del Camí de ses Rambles fue financiada por el Ayuntamiento y el Ministerio de Administraciones Públicas, a partes iguales. El Consell del Medio Ambiente no tuvo participación financiera, pero sí limpió el torrente de es Plans.

Redacció

Els adolescents alçam la veu

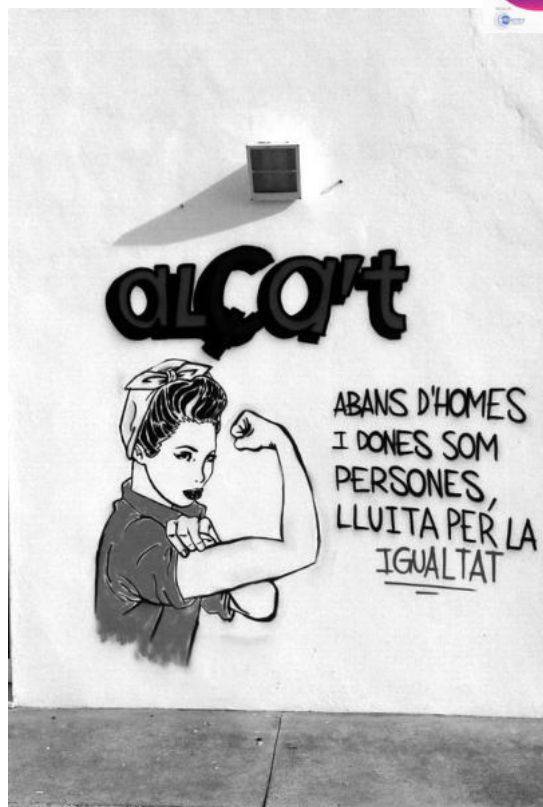
Expressiva carta dels alumnes de l'Institut IES Josep Miquel Guàrdia, "alçant la veu en contra de les opinions expressades pel partit polític VOX", arran de les seves desqualificacions d'un mural sobre el feminisme que els alumnes de l'Institut havien elaborat, acusant-los d'"adoctrinats".

Els alumnes de 4t d'ESO de l'Institut IES Josep Miquel Guàrdia esteim en total oposició a la notícia que va sortir el dimarts dia 21 de gener. Volem alçar la veu per expressar el nostre absolut desacord davant les idees expressades a la notícia, ja que el partit polític "VOX", va dir que l'alumnat de l'Institut d'Alaior estava adoctrinat! Cal dir, i deixar ben clar, que el feminisme no és "una guerra contra el home, la maternitat, la liberació sexual y en contra del patriarcado" com diuen ells, sinó que és una lluita per una societat més justa. Creim que constar de reivindicacions feministes no s'hauria de condemnar com adoctrinament, tot al contrari, pensam que és l'única manera d'assolir una societat orientada cap a un futur on les dones i els homes siguin tractats com a iguals, com així mereixen. El feminisme no és una guerra o motiu polític per debatre o qüestionar, és el principi fonamental que hem de donar per suposat dins una societat avançada com la nostra, i d'aquesta manera deixar enrere les formes indecents d'ideologies incorrectes i contràries al feminisme.

El futur no serà definit per les generacions anteriors, perquè amb l'avanç dels temps arriben nous motius que inspiren les noves generacions, que en el seu moment seran la gent que governarà, i esperem que amb un criteri més humanitari que les idees antifeministes reflectides en les acusacions rebudes pel mural de l'Institut.

El que representa el dibuix, i les paraules escrites en una paret del centre, és sinceritat, respecte davant de tot i reivindicació a favor d'una societat futura molt millor que la que tenim ara. Quin problema teniu que els adolescents estiguem a favor del feminisme? A nosaltres no ens ha adoctrinat ningú, a més a més, tot l'alumnat de l'Institut hi va

Espai patrocinat per:
Caixa Colònia

participar dibuixant i emmarcant la seva mà a la paret. Demostraren així el seu acord a favor del feminisme.

Davant de cada acusació que qualsevol partit polític faci en contra de les coses que nosaltres trobam fonamentals per un millor futur, es rebrà una contestació; en contrast a cada insult, una idea; i davant cada crítica, una confiança per un futur igualitari superior a qualsevol mena d'amenaça.

Encara que som menors tenim unes idees pròpies ja formades que no són fàcilment manipulables. Per tant, davant cada pintada que vulgueu eliminar serà una reivindicació més que tindreu al davant.

No ens cansarem!

Alumnes 4t d'ESO IES Josep Miquel Guàrdia

A Dani, en el 16è aniversari de la seva mort

*Enmig de les alegries i de les penes
de cada dia, dels anys que passen i dels
canvis en les nostres vides, et tenim sem-
pre en el record, presència viva en el nos-
tres cors.*

La teva família que no t'oblida

No té confins l'espai de tu que em manca.
Et penso molt, i aquest pensar-te encara
m'eixampla el buit i alhora me l'emplena.
Trasllado tot l'amor a les paraules
i sol·licitament de l'ofereixo.
La tarda és dolça rere el teu somriure.

Miquel Martí i Pol

Una aula plena d'activitats

L'Aula de San Crispín segueix bullint d'activitat com ho va fer l'any passat i el mes de febrer no serà manco. La nostra intenció es seguir amb la línia de tallers enfocats a nutrició, gastronomia i manualitats amb la col·laboració de diferents professionals. Així, d'aquesta manera, fa pocs dies hem tornat a reprendre els tallers saludables a càrrec de la nostra nutricionista de capçalera, na Noemí Garcia que es repetiran fins al mes de març i que compten amb el patrocini de Bio-gra. El primer taller va ser tot un èxit amb la participació d'una quinzena de fillets i filletes que s'ho van passar d'allò més bé aprenent a fer berenetes saludables que, després, es van poder endur cap a casa. Les pròximes cites que heu d'anotar al vostre calendari seran els dies 21 i 22 de febrer i tindran lloc tant a Alaior com a Migjorn Gran.

D'altra banda, la perfumista alaiorenca Carolina Carreras, ens convida a participar del seu pròxim taller que tindrà lloc el dijous 13 de febrer on ens mostrarà com poder elaborar perfums d'hivern. Es tracta d'un taller pràctic on ens ensenyarà a formular i conèixer les notes per fer un perfum que ens podrem endur cap a casa.

Amb la nutricionista Cristina Serra també volem tornar a engegar un nou cicle de cuina per a fillets tal i com vam tenir-lo el darrer trimestre de l'any encara que no hem posat dates per poder-lo fer. Com sempre, ja sabeu que les portes de l'Aula de Cuina i de la Cooperativa San Crispín són obertes perquè ens proposeu qualsevol activitat que hi vulgueu dur a terme.

Aprofitam per deixar-vos amb la darrera recepta que na Noemí va preparar al seu taller saludable.

Receptari

DEL TALLER DE BERENARS SALUDABLES

1. PATÉ D'OLIVES NEGRES

Preparació

· Triturar tots els ingredients alhora i afegir més oli d'oliva verge (o suc de les olives) fins aconseguir la consistència desitjada. També s'hi pot afegir anxova o sardina.

Ingredients

· 1 pot d'olives negres (reservar el líquid a part)
· 40g de pipes de girasol naturals
· Oli d'oliva verge a gust (mínim 1 cullerada sopera)
· All (a gust, però màxim 1 gra)
· Sal

2. PATÉ DE CARXOFES

Preparació

· Triturar tots els ingredients alhora i afegir més oli d'oliva verge fins aconseguir la consistència desitjada.

Ingredients

· 5 ó 6 còrs de carxofa (cuites al forn) (o 1 pot de còrs de carxofa)
· 40g de pipes de carbassa naturals
· Oli d'oliva verge (mínim 1 cullerada sopera)
· All (a gust, però màxim 1 gra)
· Sal i espècies (per exemple, orenga)

3. PATÉ DE TOMÀTIC SEC

Preparació

· Remullar els tomàtics en aigua calenta uns minuts.
· Triturar tots els ingredients alhora amb part de l'aigua dels tomàtics.
· Afegir més aigua dels tomàtics i/o oli d'oliva segons la consistència desitjada.

Ingredients

· 80-100g de tomàtics deshidratats
· 40g de farina d'ametlla
· 6-7 fulles d'albàbrega fresca (albahaca)
· Oli d'oliva verge extra (mínim 1 cullerada sopera)
· All (a gust, però màxim 1 gra)
· Sal

4. HUMMUS

Preparació

· Triturar tots els ingredients alhora i trobar la consistència desitjada afegint més aigua i/o oli d'oliva.

Ingredients

· Cigrons, 1 pot petit (sense el líquid)
· Tahin blanc (1 cullerada sopera)
· Oli d'oliva verge (½-1 cullerada sopera)
· All (a gust, però màxim 1 gra)
· Cori en pols (½ cullerada de cafè)
· Pimenton dolc (½ cullerada de cafè)
· Sal
· Aigua

El Consell Insular dona suport a la Cultura Popular de Menorca

Organitza:

Centre d'Estudis Locals d'Alaior

**Diumenge,
23 de febrer de 2020
a les 19.30 h**

**Lloc:
Església de Gràcia**

CONSELL INSULAR DE MENORCA
DEPARTAMENT DE CULTURA, EDUCACIÓ,
JOVENTUT I ESPORTS

Centre d'Estudis Locals

MENORCA TALAÏÒTICA
Candidata Patrimoni Mundial

GLOSAT DELS DARRERS DIES

Amb la participació de
glosadors de Menorca

Pere Alzina

Urgent!

Quan l'interès públic ha de prevaler per damunt de tot

Foto: Manolo Barro

Aquests dies d'aire estancat i de pressió atmosfèrica alta circula per Alaior un alè no precisament gaire sa. És com un baf, entabanat.

Han tancat molts comerços. Massa. També han tancat bars emblemàtics. Llocs de trobada. Espais socials. Espais d'esbargiment i diversió. Es percep desànim. I açò no és bo.

És necessari actuar. I ràpid. I fer prevaler l'interès de la gran majoria per sobre de particulars. Hi ha massa gent que cerca culpables però poca que cerqui responsabilitats. Ja sabem com funciona la justícia quan no és justa. I també sabem com pot arribar a funcionar l'administració (qualsevol) quan vol posar pegues legals. Les lleis es fan per protegir els interessos generals i els més dèbils.

Hi ha, a hores d'ara, algun interès general en joc? I tant. Crec que no fa falta entrar en detalls. Però sí en propostes.

Urgents. Inexcusables. Inajornables. IMMEDIATES. I IMMEDIAT ÉS IMMEDIAT. Talment com sí és sí i no és no.

- Obertura des Convent. Dotació de mobiliari per a tots tipus d'esdeveniment, sales d'exposicions, museu etnogràfic...

- Instal·lacions adequades per a tots tipus d'espectacles i presentacions a la Sala de Cultura de Sant Diego. Climatització.

- Compra de l'antic restaurant The Cobblers (abans Bennet) per ampliar la Seu de la Universitat de les Illes Balears. Una de les poques entitats que encara mouen gent a Alaior.

- Adequació de fins a quatre grans zones d'aparcament que es podrien combinar perfectament amb altres serveis (espais polifuncionals; centre de salut, zona escolar, piscina municipal, zones d'esbarjo, espais creatius per a fillets i joves...): zona de Sa Teulera (pedregar que no pens que necessiti cap tipus de protecció!); zona entre es Banyer, carrer Melians i antiga carretera (pedregar, clots i bonys, mates i ullastres, sunya...); el gran espai de l'avinguda Mare de Déu del Toro entre l'antic centre La Salle, la Creu Roja i el caminet des Pou Nou i, finalment, l'antiga fàbrica Timoner.

Quatre grans espais. Quatre grans projectes.

Ara, algú dirà: la llei no ho permet; no tenim plans, no tenim projectes, podria ser il·legal... Possiblement sí. Però crec que poca gent dubtarà de que són projectes d'interès general. I l'interès general ha de prevaler també per sobre les lleis, ja que aquestes emanem precisament de les voluntats de les majories. I si no hi emanen canviem-les. IMMEDIATAMENT. Respectuosament. Fermament.

Montserrat Sobrevias

El vol del poriol

Fer-te mal, ningú no gosa.
Ets insecte molt petit.
Protegir-te... una gran cosa:
mesquinet, ets tan polit!

Quan arriba el Carnaval,
molts infants volen ser tu.
A la rua: d'animal.
Quin desfrès tan oportú!

Avui he quedat sorpresa
quan un fillet que et mirava,
oferint-te la mà estesa,
he sentit que et demanava:

Quina sort tens poriol,
sempre estàs prenent el sol.
Tothom vol ser el teu amic
tant el pobre com el ric.

No sé si et sents insultat
quan et diuen Marieta.
És enveja, veritat?
No facis cas d'un burleta.

A l'esquena, taques negres
i el vestit de color roig.
Voletegen, sense bregues.
Oh xalada! Quin gran goig!

A quina hora empreneu el vol?
Ja he preparat l'equipatge...
Vull venir amb tu poriol.
Hem d'emprendre un gran viatge.

Blanca Ripoll

Cop de fona

Cervantes i la llibertat

Durant la darrera setmana de gener i cap a la meitat del mes de març tindrè el gust i el privilegi de rallar alguns capvespres amb els estudiants de la UOM, d'Alaior, de Maó i de Ciutadella. Quan la coordinació dels cursos es va posar en contacte amb mi, em van suggerir com a possibilitat l'àmbit de la literatura espanyola dels Segles d'Or, és a dir, dels segles XVI i XVII. Aquest nom de "daurat" té a veure amb qüestions de qualitat literària (uns anys d'enorme profusió d'autors i de qualitat atemporal: Garcilaso de la Vega, Herrera, Boscán, San Juan de la Cruz, Fray Luis de León, Santa Teresa de Jesús, Cervantes, Lope de Vega, Quevedo, Góngora, Calderón... i podríem seguir); però també té a veure amb qüestions de propaganda política, en tant que són els anys, plens de clarobscur, de l'Imperi, de l'expansió colonial engegada tant per Castella com per Aragó durant l'edat mitjana, i de les lluites pel control i l'equilibri del poder europeu.

Uns anys complicats, però interessantíssims.

Vaig estar pensant un temps, però tot d'una Miguel de Cervantes es va erigir en el tema perfecte. Cervantes és un home fronterer: educat en principis deutors del Renaixement, però amb l'experiència i la visió ja pròpiament barroca; pare del llibre clàssic, no només de la literatura espanyola, sinó de la universal; revolucionari quant als gèneres literaris; i reformista, quant a la ideologia, en temps

de contrarreforma i reaccionarisme. Cervantes i la llibertat.

D'altra banda, potser el *Quixot* és el llibre que he llegit més vegades. Algunes per estudis, d'altres per fer-ne explicació a classe, i d'altres, per gust. És el llibre total. Un artefacte, aparentment construït a la babalà, que va revolucionar les formes narratives del segle XVI i va esdevenir l'origen de la novel·la contemporània. Els novel·listes britànics del segle XVIII van aprendre molt bé les lliçons tècniques de Cervantes; després, els novel·listes alemanys romàntics, els francesos del realisme del XIX; i finalment, Benito Pérez Galdós (enguany en celebren el centenari) que va llegir-lo com ningú i va actualitzar totes les seves propostes. Quan algú parla d'alguna novetat present a la novel·la del segle XXI, a vegades somric i pens en Miguel de Cervantes: d'una o altra forma, aquesta novetat segur que era present a la seva obra. Un autèntic visionari.

Quan el professor Martí de Riquer començava una classe de Cervantes a la universitat, feia una pregunta als alumnes:

-Quants de vostès han llegit el *Quixot*?

Alguns, molts, baixaven el cap avergonyits. Ell reia i els contestava:

-No es preocupin. Ara tindran l'enorme plaer de llegir-lo.

Jaume Tanus

Menorca "Taulaiòtica"

Quines coses...

Avui m'ha pigat per donar la meua humil opinió sobre el problema de la no inclusió, encara, de la "Menorca Taulaiòtica" en el programa de la UNESCO de la preservació de béns de la humanitat. Que dona prestigi a nivell mundial a aquells béns i fa que siguin un atractiu indiscutible de cara al turisme, sobretot de tipus cultural. I en el cas concret de Menorca, un dels problemes primordials, a part de no tractar-se de Mallorca, que ja sabem allò que el peix gros es menja el petit... Idò, a la nostra illa es dona l'especial circumstància que la quantitat de monuments megalítics en un terreny tan minúscul com és el nostre, és senzillament espantosa. N'hi ha un malquefer. I és clar, tanta quantitat no permet la qualitat desitjada en la conservació. I, a més, tenint en compte que monuments semblants als nostres taulaiots, només a Còrsega ja n'hi ha més i segurament millor conservats. Per tant, jo seria del parer que la nomenclatura ja d'entrada fos "Menorca Taulaiòtica" (si el mot fos correcte), perquè en veritat és la taula, sobre tots els altres monuments de pedra, l'element més característic, identificatiu i únic a escala mundial, com ho puguin ser a Rapa Nui (Illa de Pasqua) els moais. I si en aquella illa se la té considerada

com el llombrícol del Pacífic, Menorca, no hi poseu dubtes, podia ser el llombrícol de la Mediterrània. I açò es diu ràpid.

El cas de Menorca és excepcional. Menorca, en un congrés d'arqueologia celebrat allà pels anys 70, ja va ser considerada com a paradís dels arqueòlegs. I us ho dirà qualsevol versat en la matèria. Pensem que la taula ve a representar un signe d'agraïment per la salvació, elevat sobre una pedra vertical, en forma de barca, donant a entendre que la vida, després de la salvació, continua. I pel que fa a les navetes, hi trobam la mateixa nau, invertida, on es va cap al destí en el més enllà, com també ho feien els antics egipcis tot expressant el mateix i també amb una barca. No són bromes. Les taules, segurament, porten molta més mili del que es deu pensar. Ja sabem que l'arqueologia "oficial" no pot moure els peus del terra així com així. Encara, així i tot, hem de dir: mil gràcies per l'esforç en intentar treure el net d'allò més antic. I aquí a Menorca sempre s'ha de tenir en compte l'esforç realitzat per l'alaiorenc Josep Mascaró Pasarius, un home feiner i dels primers lluitadors en el camp de l'arqueologia illenca, en uns temps en què encara eren pocs els interessats en aquella temàtica.

Junts per Lò

Amb veu i vot

El poble que volem o com l'entorn ens ajuda a revifar la vida social

Foto: Joan Florit

Seguim organitzant, amb periodicitat bimensual, els nostres col·loquis per al diàleg, que volen ser un espai obert de debat i d'exposició de línies possibles a seguir a nivell municipal, tot bevent d'experiències pròpies i alienes.

Ens preocupa molt una realitat que molta gent expressa i comparteix al carrer, i és la tímida vida al carrer que es pot percebre els dies de cada dia, quan no són dates senyalades al calendari. Allò que defineix la vitalitat d'un poble és, precisament, l'activitat quotidiana que s'hi desenvolupa. I volem rallar sobre aquesta qüestió i com es poden enfrontar canvis estructurals, des del punt de vista de la concepció de poble, que revitalitzin el nucli d'Alaior.

Una de les qüestions que altres pobles ja han posat damunt la taula, o fins i tot ja tenen resolta, és la qüestió de la pacificació dels centres històrics per tal de reconvertir-los en espais més amables per a les persones, que convidin a la convivència, al joc, a la incentivació del comerç local, al gaudi del carrer, que és tan propi de la nostra vida mediterrània.

Aquí també hi entra en joc la concepció de ciutat que volem de cara al futur més immediat, la manera com l'entorn influeix en l'individu i els seus hàbits, com millora la vida social quan el lloc que l'acull propicia altres maneres de relacionar-se, com es converteix, tot aquest entorn, en un agent educatiu o bé tot el contrari.

I tot açò parteix de l'urbanisme i de com encarem aquesta qüestió, tan àrida i complicada des del punt de vista tècnic, però que té unes repercussions concretes, definides i definitives per a la gent i per als pobles.

El pròxim 10 de febrer, a les 20 h, a la Sala d'Activitats Ciutadanes, volem rallar de tot açò, i ho farem amb tècnics que ens poden dibuixar llums i ombres de les accions que emprenem a nivell municipal, i de les repercussions que açò té o pot tenir sobre la vida ciutadana i sobre tots i cadascun de nosaltres.

Us hi esperam, per escoltar i per escoltar-vos!

Enrique Cuadra

Illes Feroe

La representant de Bildu al Congrés va posar com a exemple del dret d'autodeterminació de les Illes Fèroe, el diumenge 5 de gener. Sánchez podria haver-li replicat per rebatre aquest dret no aplicable ni a Euskadi ni a Catalunya. Per recordar que les Illes Feroe, que gaudeixen d'autonomia en el Regne de Dinamarca, és un arxipèlag amb menys de 50.000 habitants, que no pertany a la Unió Europea, que té una base de l'OTAN, que només es dedica a la pesca, i que per açò manté una relació especial de competències internacionals amb el Regne Unit i Irlanda, per garantir l'exclusió de les flotes europees del seu mar territorial. Parlen feroès i danès, tenen 2 representants al Parlament de Copenhaguen, i fins i tot tenen una Església nacional pròpia, amb una moneda pròpia si bé és paritària amb la corona danesa. I encara que constitucionalment poguessin reclamar la seva autodeterminació per ser independents, ningú no li dona suport, ja que és senzillament inviable. Res a veure ni amb Euskadi ni amb Catalunya. I molt menys amb Navarra, on a l'altra banda hi ha els orfes de Mola presumint de sumar. Però la qüestió de l'autodeterminació transcendeix l'àmbit de la Constitució, perquè és una regulació pròpia del Dret Internacional, on el principi bàsic és la integritat territorial dels Estats.

El PSOE té un problema que pot resoldre si l'afronta amb racionalitat. L'alcalde socialista de Lleó ha proposat la separació de Lleó, Zamora i Salamanca de la Comunitat de Castella-Lleó. Hauria de ser conscient que açò implica una reforma constitucional del títol VIII, i que a més hauria de ser recolzat per les majories de les Diputacions de Lleó, Salamanca i Zamora. I que l'Estatut actual no contempla cap fórmula que ho faci viable. El problema català ha acabat convertint-se en una metastasi que recorda aquell Viva Cartagena! de la primera República. I açò només s'evitaria amb una reforma de tall federal. I convindria recordar com, durant el procés constituent, Santander i Logronyo es van separar de la configuració geogràficoadministrativa de Castella La Vella per passar a ser Cantàbria i la Rioja, com a comunitats autònomes uniprovincials. Com ho va ser Madrid de Castella la Nova.

I pel que fa a l'ordenament internacional, Espanya té un exemple didàctic de la seva pròpia història de la descolonització després de la Segona Guerra mundial: Sidi Ifni, que es va integrar al territori del Regne vesí del Marroc, on la contigüïtat era essencial, i Guinea Equatorial, on el castellà és llengua oficial, i en la qual la insularitat de Fernando Poo, Annobón i Corisco els va atorgar la independència, sense que els seus vesins Camerun i Gabon en pretenguessin l'annexió, seguint els criteris de les Nacions Unides. Aquests són els antecedents, que no haurien d'ignorar-se.

Quan al Congrés van triar Meritxell Batet com a presidenta, els d'ERC van votar "Llibertat". Perquè Junqueras i els seus companys la recobrin només hi ha un procediment legal: l'indult. Cal fer-ho. I més un cop vistes les resolucions del Parlament d'Estrasburg. Aquest serà el desenllaç de les negociacions amb ERC. I el Tribunal Suprem serà un protagonista inevitable. Pens que el PP també li hauria de donar suport. Per interès nacional.

Jordi Odri

Anar al doctor...

Disculpau, però a mi el que més m'agrada del metge és que em curi.

Aquest titular sona a incongruència o a una qüestió en la qual tots podríem estar d'acord, però no és així. Tornaré a repetir que el que vull, per damunt de tot, és que el metge em resolgui el problema, no que es recordi del meu nom, o que em faci una carícia a la cara, que vagi molt ben vestit, o ben enclenxinat (que si a més té tot això, millor), però reiteraré que vaig a la recerca dels seus coneixements i de l'aplicació dels remeis que em curaran.

Així, m'agrada que em faci passar i trobar-lo repassant la meua història clínica; sé que no pot tenir dins el cap totes les peripècies meves i de la resta de pacients (m'encanta aquesta paraula que m'allunya de l'actual "usuari" que, en realitat, no vol dir res); m'agrada que m'orienti, que m'expliqui i que em recomani el remei, després de fer-me les proves que ell (no jo, ni la vesina) consideri necessàries o que em decanti cap a un especialista o a un altre metge per contrastar opinions, que al final comportin la curació o l'apaivagament de les molèsties. I si darrere hi ha un somriure, millor, però primer el remei, per damunt de tot.

Les societats, les ciutats, els pobles, són també essers vius que han de ser tractats, especialment quan passen per situacions difícils, "malalties", amb atenció i coneixements. Darrerament, en el món dels dirigents, sembla haver-se instal·lat una frivoltzació de l'actuació política, no tan sols defugint qualsevol debat (la resposta sempre és "vostè també està equivocat"), sinó en la pràctica de la fotografia que ho justifica tot, en el somriure (buit) i el copet a la esquena. Enyoram el temps de debat valent, de dirigents que coneixien els temes pels quals es postulaven o se sabien envoltar de persones adequades per resoldre els problemes, "les malalties"; persones culturalment formades, capaces de distingir entre cultura i divertiment, que feien hores al despatx i en reunions productives, que s'assessoraven bé amb tècnics (no amb amiguets) i que no prometien el sol i la lluna, espais o coses que no poden fer perquè no han comptat amb coneixements d'allò que la situació econòmica els permet. Sobren rialletes i falta posar l'orella per conèixer les necessitats de les persones. Prometre festa i circ, quan una part de la població s'alimenta a Càritas; quan es produeixen reagrupaments familiars per poder sobreviure, a vegades al voltant del sou d'un jubilat; quan els joves fugen; o espais mal planificats s'inunden per les pluges. El que comanda és el metge, que ha de saber o intentar pal·liar aquestes coses, donar la pomada o l'antibiòtic adequat, i després posem-nos a fer festes fantàstiques, moments fabulosos, i coses mai vistes.

Assistim esbalaïts a debats a crits, a respostes sense reflexió, a banderes i símbols per damunt de les necessitats dels ciutadans. Una societat, una ciutat, un poble, no és un plató de Telecinco, és un organisme viu carregat de necessitats que han de ser resoltes.

Repassem promeses i realitats, i tot es fum de formatjada...

Disculpau però ho tornaré a dir: a mi el que m'agrada més del metge és que em curi.

Partit Popular d'Alaior

El Centre de Formació Professional de Menorca a Alaior

L'Ajuntament d'Alaior ha ofert a la Conselleria d'Educació del Govern Balear una parcel·la al costat del Centre Bit per emplaçar-hi el nou Centre de Formació Professional de Menorca a Alaior.

Vists els dubtes i el poc consens que genera la possible construcció del nou Centre de Formació Professional de Menorca a les antigues casernes des Castell, i tenint en compte que és una opció que la comunitat educativa qüestiona i no considera idònia, des del més absolut respecte institucional, l'Ajuntament d'Alaior recorda que l'equip de govern del Partit Popular portava al seu programa electoral la creació d'un Centre de FP en una parcel·la situada al Polígon de "la Trotxa".

La parcel·la, de gairebé 5.000 metres quadrats, està situada al costat del Centre Bit, en el citat polígon industrial. El lloc proposat és en el qual originàriament s'havia de construir el Centre Bit, per la qual cosa, 3.800 metres quadrats ja són del Govern Balear, mitjançant una cessió efectuada fa uns anys. La resta de la parcel·la és de propietat municipal. A més, cal destacar que la zona està totalment urbanitzada cosa que facilitaria la construcció de la nova infraestructura. A més, posaria fi a la problemàtica de la manca d'espai dels actuals centres d'educació.

Construir el nou centre de FP a Alaior seria positiu atesa la situació de la parcel·la, a la zona escolar i la parada d'autobusos, amb l'avantatge d'estar al costat del Centre Bit i la resta d'empreses industrials del municipi, la qual cosa ajudaria a impulsar les formacions relacionades.

Així mateix, no podem oblidar que fixar aquest equipament a Alaior també evitaria desplaçaments llargs entre els municipis de Menorca, ja que es trobaria ben situat al centre de l'illa.

Des del Partit Popular hem realitzat aquesta proposta en positiu convençuts que és una opció per estudiar, molt interessant atesa la situació al centre de l'illa, per aquest motiu s'ha sol·licitat a la Conselleria d'Educació que la tenguí en compte a l'hora de decidir l'emplaçament d'aquesta infraestructura a Menorca.

Redacció

Un tanatori per a Alaïor

S'ha comentat que en una defunció ocorreguda darrerament en el Geriàtric d'Alaïor, les persones que havien acudit a donar el condol van haver de fer-ho en el replà de l'edifici, ja que, segons es va comentar, l'habitació en què, fins ara, els familiars rebien als amics i coneguts havia estat habilitada com a magatzem, amb les conseqüents molèsties per als familiars que durant bastant de temps van haver d'atendre incòmodament els amics i coneguts que es van personar per donar consol als parents del difunt.

En els números de gener del 2015 i novembre del 2016 aquesta revista ja va reivindicar la necessitat d'un tanatori en condicions per al poble d'Alaïor. Dèiem textualment a la revista de gener de 2015:

"En aquest escrit voldríem reivindicar una qüestió que no per espectacular deixa de ser important en alguns moments i que creiem que està en certa manera desatesa. No fa molts mesos, llegíem a la premsa insular com Ciutadella havia resolt el problema de l'organització dels enterraments, muntant un

tanatori en el qual es pot fer un acte d'acomiadament religiós a la vegada que un de laic, simplement posant o retirant els signes religiosos que es desitgin. D'aquesta manera s'acompleix amb el deure de tractar amb igualtat qui es considera creient i qui no.

Qui ja té una certa edat recorda com fa ja alguns anys els enterraments civils, sense ser molt nombrosos, eren relativament freqüents i sense cerimònies de cap tipus, a la correguda i mal vistos, s'adreçaven cap al cementeri, on amb el màxim de discreció es procedia a inhumar les restes mortals del familiar difunt. Ara, aquesta situació de rebuig resultaria de mal gust i mal vista per la majoria de la gent, creient o no, però falta donar la darrera passa perquè tots els ciutadans, al marge de les seves creences, gaudeixin de les mateixes prerrogatives a l'hora del son etern".

Qüestió religiosa a part, i ateses les dificultats amb què es troben moltes famílies afectades per un decés, a causa dels canvis que ha donat la nostra societat en relació a aquest assumpte, sembla ja una matèria suficientment important com perquè es plantegi seriosament la qüestió.

Els costums van canviant i l'antic costum de tenir el difunt a casa durant moltes hores fins al moment de l'enterrament amb un flux de visitants continu i sense pauses per poder descansar els familiars, en molts casos ja no s'accepta, per reiteratiu i antihigiènic. Ara s'estableix un horari de recepció. Avui la majoria ja no moren al seu domicili, normalment han estat traslladats a l'hospital per la gravetat del seu estat i allà molts hi fan el seu darrer alè.

Necessitam —és ja una necessitat— un local en condicions on traslladar les despulles i allà poder rebre els familiars el condol d'amics i coneguts i celebrar, si així és el seu desig, l'acte d'acomiadament del finat.

CA NA MARU

PANADERIA · BOLLERIA · CAFETERIA

ALAIOR: Plaça des Ramal, 25 - Santa Rita, 2 - Ferreries 11 - Avda. Monte Toro, 36

web: www.canamaru.com

e-mail: info@canamaru.com

Guillermo Comba Morayta

Microrelats

El nuevo decano

Las elecciones en la universidad fueron un escándalo cuando el ayudante del conserje salió elegido decano. Los políticos dijeron que los resultados eran democráticamente correctos, por lo que se le concedió el plácat. En agradecimiento a sus votantes y para consolidar la continuidad de los votos obtenidos, la primera medida del nuevo decano fue subir los sueldos y disminuir las horas de trabajo del personal, incluidas las horas lectivas de los alumnos.

Paco Perea / AHFM

Pàgina esportiva

Nou tarannà dels juvenils amb Jesús Carretero

Els juvenils de la Lliga Balear han canviat de dinàmica durant aquestes set jornades disputades amb en Jesús Carretero com a nou entrenador, que compta amb la ajuda de Ramón Melià, per intentar sortir de les places del descens i evitar el retorn a la competició insular. Durant aquest temps, s'ha pogut veure un altre estil de joc i aptitud que ha motivat uns registres més esperançadors i trobar-se a cinc punts de la salvació, quan a l'inici de l'actual tècnic estaven a nou punts de mantenir la categoria balear.

Els registres, en general, han millorat, encara que la dificultat es manté per poder obtenir l'objectiu de la permanència. Els registres milloren, ja que del 0,16 gols per partit marcat s'ha passat a 0,85, mentre els encaixats, de 2,83 per partit se rebaixat a 1,42. La falta més rellevant de l'equip és el seu registre de gols anotats, ja que és l'equip amb manco efectivitat: 8 gols, seguit de la Unió amb 12, Ciutat de Palma amb 13 i San Francisco amb 20.

Desitjam que en aquesta segona i definitiva volta, s'aconsegueixi una millora per mantenir la categoria. (Registres al 22-01-2020)

7a Edició dels Premis Històrics de les temporades 1985/90

La Junta Directiva de l'AHFM ja ha donat sortida a les votacions inicials de la setèima edició del Premis Històrics, en què el CE Alaior té 20 jugadors en les temporades històriques de la segona dècada dels 80 (1985/90).

Els candidats inicials son:

Temp. 1985/86: Bienvenido Perea, Franz Barro, Ramón Melià i Tomás Fuertes

Temp. 1986/87: Vicent Carreras, "Lito" Alzina, Raúl Sintes i Rafa Torres

Temp. 1987/88: Lluís Pons "Viroll", Toni Goñalons, Miquel A. Bosch i Lluç Subirats

Temp. 1988/89: Lorenzo Fernández, Miquel Caymaris, "Nido" Vidal i Miquel Llambias

Temp. 1989/90: Rafel Olives, "Goico" Pons, "Xema" Seguí i José Carreras.

Dels mencionats 20 candidats, en la primera votació en sortiran 10 d'elegits, i d'aquests 10, els 5 millors seran els que optaran a la resolució final del jurat, per la proclamació d'un històric i dos rellevants.

Sort i ventura per a tothom!

Desde 1953

FERRETERA ISLEÑA C.B.

FABRICACIÓ I VENDA AL MAJOR
D'ARTICLES DE FERRETERIA

Camí Nou, 80
07730 - ALAIOR

Tel. 971 37 11 04
Fax 971 37 17 98
Mòbil 609 89 11 46

Aquesta pàgina és patrocinada per

Els dissabtes

Ball

**Animat Ball de Saló,
amb una gran rifa**

Club de Jubilats 19 - 21 h

Club de Jubilats

Dissabte, 18

Contacontes

**«Com encendre un
drac apagat», a càrrec de Paola Cibin**

Centre Cívic Cala en Porter 12 h

Ajuntament d'Alaior

Dissabte, 8

Trobada literària

**«El rumor», de
Javier Serra. Amb
la participació de
l'autor**

Centre Bit Menorca 17.30 h

Grup de Lectura i Fció. Bit

Diumenge, 9

Concert

**Concert a càrrec
de Luis Cojal, con-
trabaix i veu**

Sala d'Activitats Ciutadanes 19.30 h

Joventuts Musicals

Dilluns, 10

Col·loqui

**Col·loqui sobre
el centre històric
d'Alaior. Amb Pere
Alzina i Lis Figueres**

Sala d'Activitats Ciutadanes 20 h

Junts per Lô

Dimarts, 11

Lectura juvenil

**Trobada Grups Juve-
nils Lectura Menorca
amb Care Santos, au-
tora de *Mentida...***

Biblioteca Pública 18 h

Xarxa Biblioteques Menorca

Dissabte, 15

Taller

**Taller de robòtica
educativa, a càrrec
d'Aprentik (inscrip-
ció: Biblioteca)**

Biblioteca Pública 11 h

Xarxa Biblioteques Menorca

Diumenge, 16

Caminada

**Excursió per deter-
minar**

Trobada: 9.30 h

Centre d'Estudis Locals

Diumenge, 16

Concert

**Concert a càrrec
de Rosalia Gómez,
piano**

Espai Rotger 19.30 h

Joventuts Musicals

Dimecres, 19

Contacontes

**El senyor dels contes:
«El mestre Gelabert»
i altres. A càrrec de
Myotragus Teatre**

Biblioteca Pública 18.30 h

Xarxa Biblioteques Menorca

Dijous, 27

Taula rodona

**«El gran problema
de l'habitatge». Amb
Marc Pons, Cristina
Gómez, E. Taltavull**

Sala d'Activitats Ciutadanes 20 h

Fòrum 3r Mil·lenni

Divendres, 28

**«Cumbres Borrascas» (d'Emily
Brönte). Llegit i co-
mentat per Ana Haro**

Sala d'Activitats Ciutadanes 20 h

Grup de Lectura

Diumenge 1 març

Concert

**Concert a càrrec de
Programa Samper
(tenor, piano i piano
a 4 mans)**

Espai Rotger 19.30 h

Joventuts Musicals

*Recollirem els vos-
tres originals fins
al 21 de febrer*

*El número de
març sortirà
divendres dia 6*

Records gràfics

Paco Mercadal

La taula de Torralba en el temps

Gravat Arxiduc Lluís Salvador (1887)

Abans de les excavacions. 1965 (Foto: Joan Florit)

La taula a l'actualitat (Foto: Joan Florit, 2017)